

JAAERVERSLAG 2010

**Steunpunt voor
de podiumkunsten**

INHOUD

1	STEUNPUNT VOOR DE PODIUMKUNSTEN.....	3
1.1	IN SPELEN OP NIEUWE TENDENSEN.....	3
1.2	KERNTAKEN.....	4
2	DAGELIJKSE WERKING.....	5
2.1	INFOVRAGEN.....	5
2.2	GIDSEN VAN STUDENTEN.....	5
2.3	STAGES EN BEGELEIDING VAN STUDENTEN.....	5
2.4	HERINRICHTING INFRASTRUCTUUR.....	6
2.5	AANWINSTEN.....	6
2.6	COMMUNICATIE.....	6
2.7	BIBLIOTHEEKBEZOEKERS.....	8
2.8	NETWERKEN EN DUURZAME SAMENWERKINGEN.....	8
3	ARTISTIEKE EN INHOUDELIJKE ACTIES.....	12
3.1	ONDERZOEK EN VELDANALYSE.....	12
3.2	INDIVIDUALISERING.....	13
3.3	DOCUMENTATIE, DIGITALISERING, GESCHIEDENIS.....	16
3.4	HYBRIDISERING EN SPECIALISERING	21
3.5	MEERJARIG TRAJECT KINDERKUNSTEN.....	21
3.6	MEERJARIG TRAJECT DE ECOLOGISCHE VOETAFDruk VAN DE PODIUMKUNSTEN.....	22
3.7	MEERJARIG TRAJECT KUNSTKRITIEK.....	24
3.8	MEERJARIG TRAJECT SPREIDING.....	25
3.9	INTERNATIONALE SAMENWERKING.....	27
3.10	INTERCULTURELE SAMENWERKING.....	31
4	REPRESENTATIE EN VORMING.....	33
4.1	GEZIENE VOORSTELLINGEN.....	33
4.2	DEBATTEN / WERKGROEPEN / CONFERENTIES.....	34
5	REACTIES IN DE PERS.....	41

1 STEUNPUNT VOOR DE PODIUMKUNSTEN

1.1 INSPELEN OP NIEUWE TENDENSEN

In 2010 vervulde VTi een aantal ingrepen in de eigen werking, die ons in staat stellen om in te spelen op een aantal tendensen zoals we die beschrijven in ons subsidiedossier 2010-2012, maar vooral in Metamorfose in podiumland, een veldanalyse (2007): individualisering, internationalisering, groei, wederzijdse afhankelijkheid en hybridisering van het podiumlandschap.

Het afgelopen jaar werd een volledig nieuwe podiumdatabank in gebruik genomen, die zal toelaten om ook data van de andere kunststeunpunten of externe (internationale) organisaties te koppelen, zodat we een beter zicht krijgen op hybridisering van de genres en internationale vernetwerking. Deze online databank is ook de basis voor de nieuwe veldanalyse. Het afgelopen jaar werden daartoe een aantal thema's uitgewerkt in Courant-dossiers en op studiedagen, waarvan de resultaten werden meegenomen in de analyse die op 4 april 2011 wordt voorgesteld.

Op internationaal vlak is VTi één van de voortrekkers van SPACE, het door de EU gesubsidieerde project dat wil bijdragen tot de mobiliteit van podiumvoorstellingen in Europa. VTi coördineert Travelogue, een deelproject over de ontwikkeling van standaarden voor de uitwisseling van data over internationale mobiliteit van podiumvoorstellingen.

De hierboven beschreven tendensen dagen VTi uit om zijn werking als steunpunt in vraag te stellen en aan te passen, in de eerste plaats op het vlak van communicatie en dienstverlening. Door de toenemende vraag naar individuele dienstverlening kozen we voor een andere inrichting van onze ruimtes; de verbouwingen in de loop van 2009 maakten van VTi een 'open house' waarin bibliotheek en kantoren door elkaar lopen, met voldoende werk- en vergaderplekken voor externe gebruikers. In februari 2010 namen we een gloednieuwe huisstijl en website in gebruik, die een nieuwe dynamiek geven aan onze communicatie. Ook werd de nieuwe contactdatabank gefinaliseerd, die ons zal toelaten efficiënter en persoonlijker met ons doelpubliek te communiceren.

Om beter te kunnen inspelen op de toenemende hybridisering, werkt VTi steeds nauwer samen met de andere kunststeunpunten BAM (Instituut voor de beeldende, audiovisuele en mediakunst), VAI (Vlaams Architectuurinstituut) & Muziekcentrum Vlaanderen. Naast het Arts Flanders traject organiseerden zij samen de tweedaagse conferentie "Joining the Dots" in Bozar (met een gezamenlijke publicatie in 2011) en is er een structurele bijeenkomst via het Kunststeunpuntenoverleg (regelmatig aangevuld met de fondsen – VFL & VAF) dat onderling taken en opdrachten verdeelt. Een "Task Force", gestart in het najaar 2010, onderzoekt de huidige en toekomstige synergie tussen de kunststeunpunten. Een heleboel gezamenlijke thema's (ecologie, e-cultuur, creatieve industrieën...) worden eveneens door de (kunsten)steunpunten ondersteund.

Ook op andere vlakken was 2010 een jaar van verandering. In oktober volgde Don Verboven (voormalig directeur Het Theaterfestival) Ann Olaerts op als directeur van VTi. Ann Olaerts ging aan de slag als raadgever op het kabinet van minister Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel. Het lopende beleidsplan 2010-2012 werd gewoon verder uitgevoerd.

Verder werden in 2010 in nauw overleg met de sector heel wat artistieke trajecten uitgewerkt: zo nam VTi het project Toneelstof over van de vzw Thersites. Er werd vanaf het najaar van 2009 gewerkt aan een reeks interviews, een dvd, Documenta en een online luik. Het hoogtepunt was de voorstelling van de nieuwe editie op Het Theaterfestival 2010 in deSingel. Ook ons traject rond ecologie zette zich verder. Onze aanvraag voor ondersteuning van het project 'vergroening van de professionele kunstensector' (werktitel), in februari 2011 omgedoopt tot 'Jonge Sla' werd goedgekeurd. Dit zijn maar enkele van de vele trajecten waarin VTi een rol opnam. Alle details vindt u in dit jaaroverzicht.

1.2 KERNTAKEN

Al sinds 1987 is VTi het documentatie- en onderzoekscentrum voor de podiumkunsten in Vlaanderen. Het voedt de constante reflectie op de podiumkunsten en geeft invulling aan de opdrachten die het sinds 2006 krachtens het Kunstendecreet worden toevertrouwd. We staan hier even stil bij de drie kerntaken waarbij we de dagelijkse werking toelichten. De projecten en publicaties komen verder in het document ter sprake.

- **Interactie:** VTi is een actief infopunt voor feiten en duiding over producties, loopbanen, cultuurbeleid en contactgegevens, zowel voor professionals als voor andere geïnteresseerden in binnen- en buitenland. De verzamelde informatie wordt op diverse manieren ontsloten via de website, publicaties, debatten, studiedagen en de bibliotheek. Daarbij zijn we in voortdurende interactie met de podiumsector en het beleid. We organiseren netwerkmomenten, debatten, studiedagen en een-op-een dienstverlening op maat.
- **Documenteren:** VTi verzamelt sporen van de vluchtige podiumkunstenproducties. Daarbij is de sector een actieve partner. De gegevens worden geordend en ingevoerd in een diepgravende podiumkunstendatabank, gekoppeld aan de bibliotheekcollecties. Het onderzoek van deze gegevens bracht belangrijke tendensen in de evolutie van de sector sinds 1993 aan het licht in o.a. de veldanalyse van het podiumkunstenlandschap en het masterplan voor dans.
- **Onderzoeken:** de informatie in de databank en de collecties wordt via beschrijvend en analyserend veldwerk betrokken op de artistieke praktijk. Het onderzoek van VTi is altijd toegepast onderzoek, gefundeerd op de verzamelde documentatie, waarbij de podiumkunstensector een actieve partner is.

In het dagelijkse werk van VTi komen deze drie kerntaken organisch bij elkaar. VTi is een open en toegankelijke organisatie. Via de website, telefoon, e-mail en de bibliotheek komen we dagelijks in contact met geïnteresseerden in de podiumkunsten die een beroep doen op onze kennis en contacten.

De drie kerntaken komen ook samen in de geïntegreerde werking die VTi concentreert rond een aantal belangrijke inhoudelijke lijnen:

- onderzoek en veldanalyse
- individualisering en interactie
- documentatie, digitalisering, geschiedenis
- hybridisering en specialisering
- internationale werking
- interculturaliseren
- meerjarige trajecten : kinderkunsten, kunstkritiek, transitie naar een duurzame kunstenpraktijk, spreiding

Na de toelichting van de dagelijkse werking komen de realisaties binnen de thema's aan bod. Er is ook een overzicht van de geziene voorstellingen en van de deelname aan studiedagen, conferenties, debatten en presentaties - telkens een contact met de sector. Het zakelijke verslag wordt gevolgd door een overzicht van persreacties.

2 DAGELIJKSE WERKING

2.1 INFOVRAGEN

Dagelijks ontvangt VTi vragen via telefoon en e-mail. De telefoontjes komen zowel toe op kantoor als in de bibliotheek. E-mails belanden in het algemene infoadres, of in de persoonlijke mailbox van de medewerkers. Alle vragen die toekomen, op welke manier dan ook, worden bezorgd aan de medewerker(s) met de juiste expertise. Op die manier kunnen we de infovragen en problemen gepast opvangen en beantwoorden, en de uitgebreide onderzoekskwesties voorzien van gerichte antwoorden. Ook onze website is een belangrijke informatiebron, en speelt een vooraanstaande rol bij de dienstverlening.

De VTi-collectie fungeert als de basis voor onze informatie. Onze gespecialiseerde bibliotheek biedt antwoorden op vragen over cultuurbeleid, soorten subsidies, cultuurmanagement, kunsteducatie en internationale netwerken voor podiumkunsten. Elke bezoeker aan de bibliotheek kan informatie vinden in onze uitgebreide documentatie over gezelschappen, receptieve organisaties, producties en voorstellingen uit het professionele podiumkunstencircuit in Vlaanderen. Onze bibliotheekmedewerkers zijn ook steeds bereid de bezoeker wegwijs te maken in de collectie en bij te staan in het zoeken naar informatie. Die informatie is te vinden in onze databank, de vele naslagwerken, een grote verzameling audiovisueel materiaal en kranten en tijdschriften die dagelijks worden bijgehouden.

De doelgroep die VTi wil bereiken is heel divers: (podium)kunstenaars, artistieke en zakelijke leiders, maar evengoed hun medewerkers. Uiteraard ook critici, dramaturgen, schrijvers, programmatoren, communicatiemedewerkers, educatoren, en bemiddelaars. Verder verlenen we ook regelmatig service aan archiefmedewerkers en persmensen die op zoek zijn naar foto- en achtergrondmateriaal. Daarnaast wordt de bibliotheek frequent bezocht door docenten en hun studenten uit vak- en onderzoekopleidingen, maar ook leerkrachten uit het dagonderwijs en het DKO vinden hun weg naar VTi.

2.2 GIDSEN VAN STUDENTEN

Naast de dienstverlening aan 'reguliere' bibliotheekbezoekers, organiseert VTi ook regelmatig rondleidingen voor scholieren en studenten. Die rondleiding gaat meestal gepaard met een presentatie aan de hand van een keynote die kort de werking van VTi toelicht. In 2010 ontvingen we onder anderen leerlingen van Kunsthumaniora Gent, Conservatorium Antwerpen, Vrije Universiteit Brussel, RITS, KASK en Bal Moderne. Ook ontving VTi deelnemers van de Writerschool Kunstenloket, van de workshop scenografie gegeven door Rose Werckx, en van ENCATC (European Network of Cultural Administration Training Centres).

De bedoeling van de introductie en de rondleiding is de studenten, leerlingen en deelnemers aan workshops vertrouwd te maken met de werking van VTi en de collecties. Tegelijkertijd willen we ze begeleiden in hun zoekvragen. Naast de klassieke rondleiding doorheen de verschillende aspecten van onze werking en collecties (kerntaken, boeken, tijdschriften, documentatie, audiovisueel materiaal...) worden de studenten ook uitgebreid wegwijs gemaakt in de podiumdatabank (data.vti.be) en in onze website (www.vti.be) – samen vormen ze een unieke bron voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van de Vlaamse podiumkunsten. Na deze introductie krijgen de studenten en scholieren uitgebreid de kans om zelf op zoek te gaan naar bronnen voor hun eindwerken, schijfopdrachten en eindverhandelingen.

2.3 STAGES EN BEGELEIDING VAN STUDENTEN

VTi begeleidde diverse praktijkprojecten en stages van studenten uit verschillende richtingen. Lien Van Steendam (studente cultuurmanagement Antwerp Management School) ontwikkelde een praktijkproject over de hybride loopbanen van acteurs, op basis van een reeks interviews en desk research. Jolien Gadeyne (Culturele agogiek, VUB) ondersteunde de werking van VTi met betrekking tot interculturaliteit en de ondersteuning van individuele kunstenaars. Voor het

project Toneelstof werden drie stagiaires ingeschakeld die de voorbereidende research voor de interviews op zich namen en beeldfragmenten verzamelden. We konden rekenen op de inzet van Heleen Mercelis en An Stevens (ManaMa theaterwetenschap UA) en Lotte Dierckx (3de bachelor Taal- en letterkunde VUB). Céline Hologne, Franstalig studente 2de bachelor bibliothecaris-documentalist (www.iessid.be) deed een maand stage en werkte mee aan de herschikking van onze collecties in het kader van de herinrichting. In het kader van haar masterproef Agogische Wetenschappen (VUB) voerde Emmeline Byl met onze ondersteuning gesprekken met podiumkunstenaars en schreef ze een artikel in Courant 92 op basis van haar analyse van de loonkosten in de podiumsector.

2.4 HERINRICHTING INFRASTRUCTUUR

Onze ruimtes boven het Kaaitheter waren toe aan een reshuffle: om nog beter te kunnen inspelen op de toenemende individuele noden en vragen, gebruiken we onze infrastructuur nu anders: we gooiden de ruimte letterlijk open en laten bibliotheek en kantoren vanaf nu door elkaar lopen. VTi profileert zich graag als een open huis waar iedereen welkom is om rustig te werken, te vergaderen, te snuisteren in de collecties of gewoon een kop koffie te drinken. Vanaf nu zijn we doorlopend open van dinsdag tot en met vrijdag van 10u tot 18u.

Na de verbouwwerken van 2009, naar aanleiding van de in 2008 geleden waterschade, werd in 2010 de herinrichting van de bibliotheek afgewerkt. De collectie theaterteksten en naslagwerken wisselden onderling van plaats om zo de ruimte beter te benutten en voorbereid te zijn op uitbreidingen van de collectie. In juni werd de vloer op de derde verdieping aan een grondige poetsbeurt onderworpen. Dat gebeurde in verschillende fasen: na elke fase kon daardoor een deel van de rekken worden opgebouwd op het gepoetste stuk en konden de boeken verplaatst worden. Daarvoor werd de hulp ingeroepen van Art2Work, een opleidings- en tewerkstellingsproject in de Brusselse kanaalzone.

2.5 AANWINSTEN

Zie 3.3.

2.6 COMMUNICATIE

In 2010 werd verder gewerkt aan een meer persoonlijke en directe communicatie met de doelgroepen van VTi. Er werden inspanningen geleverd om op een meer proactieve, gediversifieerde en gepersonaliseerde manier te communiceren, met een sterke focus op individuele communicatie naast institutionele. Daarvoor maken we gebruik van verschillende communicatiemiddelen, zoals direct mailings, een-op-een dienstverlening, communicatie via intermediaire organisaties, sociale netwerken... Verder werd de contactdatabank verder geactualiseerd en aangevuld op basis van gegevens die we verzamelen tijdens studiedagen, via onze partners etc.

2.6.1 HUISSTIJL

In februari 2010 werd de nieuwe huisstijl van VTi in gebruik genomen, een ontwerp van Base Design. Fotografe Bieke Depoorter leverde de foto's. In het kader van de veranderingen die VTi doorvoerde op vlak van communicatie, infrastructuur en interactie, was er ook een nood aan een nieuwe frisse huisstijl die deze dynamiek ondersteunt.

2.6.2 WEBSITE

In februari 2010 lanceerde VTi een gloednieuwe website (ontwerp: Inuits) in een compleet nieuwe stijl die alle info over de podiumkusten in Vlaanderen bundelt in vier grote blokken: tools' biedt handige werkinstrumenten om je weg te vinden in de sector, zoals een webgids met adressen en een overzicht van jobaanbiedingen. Het luik 'stories' vertelt het verhaal van de podiumkunsten aan de hand van landschapsschetsen, infofiches over de gezelschappen,

niewtjes etc. In 'projects' worden de trajecten en projecten belicht waar VTi momenteel aan werkt en in 'files' staan alle digitale documenten bij elkaar. Wie een account aanmaakt, krijgt meer mogelijkheden, zoals reacties plaatsen of een profiel aanmaken. Omdat daar veel vraag naar bestond, bieden we immers een platform waar kunstenaars (en anderen) een profiel kunnen creëren om zich meer kenbaar te maken. Zoeken in de bibliotheekcollectie kan vanaf nu op data.vti.be. Ondertussen werd verder gewerkt aan een update van de profielschetsen van de gesubsidieerde gezelschappen, die in het voorjaar online kwam.

De VTi-website is een veel geconsulteerde bron van informatie en blijft ons belangrijkste communicatiemiddel. Ook na de lancering van de nieuwe website blijft VTi hoog scoren in de zoekresultaten van online zoekmachines zoals Google, wat een duidelijke bevestiging is van de kwaliteit van ons online informatie-aanbod.

In onderstaande tabel vergelijken we de bezoekcijfers van het eerste kwartaal 2010 met die van de overeenstemmende periode in 2007, 2008 en 2009 en geven we de cijfers voor het hele jaar 2010.

	2007 Q1	2008 Q1	2009 Q1	2010 Q1	2010 integraal
aantal unieke bezoekers tijdens de periode	98.659	134.327	175.198	138.746	281.987
gemiddeld aantal unieke bezoekers per dag	1.096	1.476	1.947	1.542	773
gemiddeld aantal bezochte pagina's per bezoek	3,74	3,25	2,61	3,00	3,28
aandeel terugkerende bezoekers tijdens de periode	36,46%	36,29%	36,40%	0,00%	0,00%
aandeel bezoekers die vti.be rechtstreeks bezoeken	14,95%	13,30%	8,18%	14,82%	23,63%
aandeel bezoekers via Google naar vti.be	75,54%	79,89%	81,09%	76,72%	64,94%

De daling van het aantal unieke bezoekers per dag is te verklaren door het uit elkaar trekken van de collectiedatabank (die verhuisde naar <http://data.vti.be>) en de reguliere website.

2.6.3 NIEUWSBRIEF

In 2010 werd de digitale VTi-nieuwsbrief om de twee maanden per mail verstuurd naar alle doelgroepen van VTi. De nieuwsbrief is opgevat als een kalender die een overzicht geeft van de activiteiten van de komende maanden. Elke week schrijven nieuwe gebruikers zich in via de homepage van de website.

Vlak voor de kerstvakantie werd ook een eerste digitale 'bib'-niewsbrief verzonden naar alle bibliotheekgebruikers en geïnteresseerden. Deze nieuwsbrief bevat specifieke info over de collecties (zoals de werking van de bib, de nieuwe aanwinsten) en zal vier maal per jaar verzonden worden (voor de paasvakantie, voor de zomervakantie, voor de herfstvakantie en voor de kerstvakantie).

Tenslotte werd de nieuwsbrief 'Corpus Kunstkritiek' in het leven geroepen. Die bevat teasers voor alle teksten uit het Corpus Kunstkritiek (zie 4.1) en linkt door naar de volledige teksten. De nieuwsbrief werd om de twee maanden verzonden, telkens wanneer er een verse lading recensies klaar stond.

2.7 BIBLIOTHEEKBEZOEKERS

Zie 3.3.

2.8 NETWERKEN EN DUURZAME SAMENWERKINGEN

Ook in 2010 onderhield VTi intens contact met tal van organisaties in de brede cultuursector. In de continuïteit van de werking monden deze contacten regelmatig uit in concrete publicaties of publieke ontmoetingen. Een niet-limitatieve lijst van partners waarmee VTi gezamenlijke projecten ontwikkelt:

- Kunstensteunpunten: Muziekcentrum Vlaanderen, BAM - Instituut voor beeldende, audiovisuele en mediakunst, VAI - Vlaams Architectuurinstituut
- FARO
- Dēmos
- CultuurNet Vlaanderen
- LOCUS
- Kunstenloket
- Brussels Kunstenoverleg (BKO) en Réseau des Arts de Bruxelles (RAB)
- Lasso, Brussels netwerk voor kunsteducatie en publieksbemiddeling
- Informal European Theatre Meeting (IETM)
- oKo (Overleg Kunstenorganisaties)
- Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten
- Het Theaterfestival
- B.A.S.T.T.
- Ecolife vzw
- Overleg Creatieve Industrieën (Flanders DC)
- deBuren
- OKVB (Overleg Kunstbibliotheken Vlaanderen)
- VVBAD (Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen)
- Canon Cultuurcel
- VCA (Vlaams Centrum voor Amateurkunsten)
- Forum voor Amateurkunsten
- Open doek, amateurtheater Vlaanderen
- De Centrale
- Theater Instituut Nederland
- Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond
- Sarma
- Etcetera
- REKTO:VERSO
- ZebrArt
- Sail Street Arts Information Library (ISTF Gent)

- Het Firmament
- Centrum voor Interculturele Communicatie (UGent)
- Ente Teatrale Italiano
- ONDA - Office National de Diffusion Artistique
- Red House for Culture and Debate (Bulgarije)
- Arts & Theatre Institute (Tsjechië)
- International Theatre Institute (Duitse afdeling)
- New Latvian Theatre Institute
- British Council
- Pro Helvetia
- Boulevard festival 's Hertogenbosch
- Circuscentrum
- Arenbergschouwburg / Mestizo Arts Festival
- Krokusfestival
- Bâtard Festival

De bovengenoemde organisaties zijn betrokken bij projecten die VTi ontwikkelt. De namen van deze organisaties komen dan ook verderop in dit document ter sprake (of in het jaarverslag 2011, voor projecten die in dat jaar gefinaliseerd worden).

In een aantal gevallen werd een beroep gedaan op de specifieke expertise van VTi :

- De relatie tussen VTi en het Kunstenloket ontwikkelt zich verder. Nikol Wellens is lid van de raad van bestuur en de algemene vergadering van Kunstenloket vzw en woont actief de vergaderingen bij. VTi maakte tweemaal de deelnemers aan de opleiding 'Zin om aan het roer te staan' wegwijs in haar rijke boeken en tijdschriftencollecties op maat van de deelnemers, zakelijk leiders in de culturele sector in spe.
- De samenwerking met La Bellone, Maison du Spectacle, liep ook in 2010 verder. In 2010 werden drie bezoekersprogramma's opgezet, één in Wallonië, één in Vlaanderen en één in Brussel. La Bellone en VTi werken vanaf 2010 aan een gezamenlijke tekst met voorstellen tot een cultureel akkoord tussen de Vlaamse en Franstalige gemeenschap, als resultaat van de ontmoetingen en bezoekersprogramma's.
- Met LOCUS werkt VTi samen rond jeugdtheater, cultuur en onderwijs, lokaal cultuurbeleid, spreiding en publiekscommunicatie. Beide steunpunten schreven samen een aanbevelingstekst: 'Denkstof voor het beleid en de praktijk – Naar een betere afstemming van de productie en de spreiding van de podiumkunsten'.
- Hoewel VTi in 2010 geen concrete activiteiten rond kunsteducatie heeft opgezet, zijn we het debat verder op de voet blijven volgen. Tegelijk was kunsteducatie een aandachtspunt in verschillende trajecten van VTi. In eerste instantie in het traject rond Kinderkunsten, waar de rol van kunsteducatie en onderwijs op de agenda stond, en verder in het overleg met de Collegagroep Jeugd van Locus. Daarnaast maakt Marie Roofthoofd deel uit van een aantal overlegorganen zoals ACCE (een overlegplatform binnen het ministerie CJSM rond het thema cultuureducatie) en Het platform Scholenwerking van Lasso. Ook binnen Archipel is er een link naar kunsteducatie.
- VTi is een actieve partner in BKO en RAB. Voor VTi is het Brusselse netwerk ook een ideale visvijver en opstap om de samenwerking te stimuleren over de taalgemeenschappen heen, tussen organisaties van de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap.
- VTi toont zich ook een loyale partner ten aanzien van CultuurNet Vlaanderen, door activiteiten van CultuurNet Vlaanderen bekend te maken, door gegevens ter

beschikking te stellen en door de sector te sensibiliseren om gegevens in te voeren voor www.cultuurweb.be. Hergebruik van en onderzoek op de data uit de CultuurDatabank werd voorbereid.

- Ann Olaerts maakt deel uit van de werkgroep Platform Interculturaliseren, die in het kader van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media het Actieplan Interculturaliseren begeleidt.
- Volgend op een eerdere bevraging nam VTi vanaf september deel aan de trajectwerkgroep van Het Firmament, (t)Huis voor figurentheater. Het doel was om grondig na te denken over de toekomst van Het Firmament met het oog op het volgende beleidsplan. De trajectwerkgroep mondde vanaf december uit in een beleidsplanwerkgroep, die het komende beleidsplan concreter vormgaf. VTi zal in de toekomst een belangrijke partner zijn van Het Firmament. Uit de draftversie van de intentienota die VTi en Het Firmament opstelden: "Vanuit de respectievelijke kaders van het Kunstendecreet en het Cultureel-erfgoeddecreet spelen zowel VTi als Het Firmament een eigen rol in het expertisenetwerk van het cultureel erfgoed van de podiumkunsten. In een geest van openheid en overleg willen beide organisaties zo goed mogelijk met elkaar afstemmen om vanuit een complementariteit iedereen die op welke wijze dan ook op zoek is naar documentatie, roerend of immaterieel erfgoed omtrent de podiumkunsten of informatie daarover in de breedst mogelijke zin een kwalitatief hoogstaande dienstverlening te kunnen bieden."
- Nikol Wellens werd in 2010 uitgenodigd om lid te worden van de werkgroep kunsten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
- Van bij de start is VTi eveneens actief in de stuurgroep van ZebrArt (Vluchtelingenwerk Vlaanderen) die werkt aan een databank voor gevluchte kunstenaars. De stuurgroep doet aan visie-ontwikkeling, helpt toekomstlijnen uitzetten en volgt de uitbouw van de website op de voet.
- Don Verboven is lid van de landjuweelcommissie (amateurtheater) en maakt zo de concrete brug tussen VTi en Open Doek vzw (organisator van het Landjuweelfestival).
- Don Verboven is als lid van de Raad van Bestuur nauw betrokken bij de sociaal artistieke organisatie Globe Aroma.
- Don Verboven is jurylid bij de Belgische Stichting Roeping en lid van de departementsraad van RITS (Erasmushogeschool Brussel).

De ontwikkeling van duurzame relaties is van essentieel belang voor het succes van internationale samenwerking.

- In 2007 trad Ann Olaerts toe tot de board van IETM, nog steeds het internationale netwerk bij uitstek.
- Andere internationale netwerken waarin VTi actief was zijn onder meer: CIRCLE, ERICarts en ENICPA (European Network of Information Centres for the Performing Arts). Dries Moreels, jarenlang 'treasurer' bij ENICPA verliet VTi en werd vanaf juli opgevolgd door Bart Magnus, die evenwel de bestuursfunctie niet overnam. ENICPA koppelde een vergadering aan het seminarie dat SPACE op 20 mei in Brussel organiseerde (zie 5.1) en reisde de dag erna door naar Amsterdam, waar verschillende leden projecten voorstelden en het debat aangingen met betrekking tot hun documentatiewerking. Op 15 en 16 oktober volgde een ENICPA-meeting in Praag, waar specifiek werd ingegaan op twee thema's: selectiecriteria voor de documentatiewerking en promotie van de eigen organisatie. Ook werd een update van Travelogue gepresenteerd (zie 5.1). Dit leverde vruchtbare gesprekken op met een aantal partners voor het verdere verloop van dit traject.
- SPACE (Supporting Performing Arts Circulation in Europe) is een Europees netwerk met naast VTi ook TIN, Ente Teatrale Italiano (ETI), British Council, Pro Helvetia, Office National de la Diffusion Artistique (ONDA), Red House Centre for Culture and Debate (Bulgarije), Arts and Theatre Institute (Tsjechië) en NTIL (Letland) als stichtende leden.

SPACE krijgt subsidies van de EU voor de 'networking of existing structures supporting mobility in different cultural sectors'. In de werking van SPACE treedt VTi op als de trekker van een pilootproject over de ontwikkeling van standaarden voor de uitwisseling van data over internationale mobiliteit van podiumvoorstellingen. Daarnaast richt SPACE zich ook op opleidingsmodules voor onder meer tourmanagers, critici en medewerkers van (nationale) culturele instituten.

- De banden met het Theater Instituut Nederland worden ook steeds meer aangehaald. In samenwerking met Brakke Grond en TIN proberen we op die manier de samenwerking met de Nederlandse podiumkunsten te versterken.
- VTi onderzoekt sinds 2010 de toetreding tot het ITI (International Theatre Institute) door de overname van het lidmaatschap van het Vlaams Centrum ITI. Dit in overleg met het Theater Instituut Nederland die sinds enkele jaren een trekkersrol binnen ITI heeft opgenomen.
- VTi, Brakke Grond en Boulevard festival onderzoeken een Vlaams/Nederlands traject dat jonge programmatoren samen brengt en bevraagt over hun rol binnen een maatschappelijke context. Dit project start mogelijk in 2011 tijdens het Boulevard festival. Tegelijk wordt nagedacht over een kenniscentrum voor programmatoren.

3 ARTISTIEKE EN INHOUDELIJKE ACTIES

3.1 ONDERZOEK EN VELDANALYSE

Vanzelfsprekend blijft onderzoek in de toekomst een kerntaak van VTi. Het onderzoek van VTi is altijd 'toegepast onderzoek', sterk toegespitst op de noden van het beleid en het veld. De inzet hangt nauw samen met de intermediaire positie van het steunpunt, tussen het kunstenbeleid en de podiumpraktijk in. Hierbij functioneert het VTi-onderzoek als een katalysator voor debat en sensibilisering. De sector en de overheid zijn daarbij geen passieve recipiënten, maar betrokken partij – soms zelfs medeauteur. Vaak biedt het solide instrument van de VTi-podiumdatabank vaste grond in de discussie over soms heikele kwesties.

In 2010 vormde het vervolg op de veldanalyse de hoeksteen voor het onderzoek. Vanaf april 2009 zijn we een nieuw traject gestart, qua opzet en doelstelling vergelijkbaar met het proces dat leidde tot *Metamorfose in podiumland* (2007). De tweede editie ligt in het verlengde van deze studie, maar wil op cruciale punten een belangrijke stap vooruit zetten. De publicatie *De ins & outs van podiumland*, verschijnt op 4 april 2011. In 2010 werd de publicatie voorbereid:

- gegevensverzameling:
 - o controle van de gegevens op data.vti.be voor de vierjarige periode 2005-2009
 - o controle van de gegevens over internationale spreiding 2001-2009

- gegevensanalyse
 - o Onderzoek naar opbrengsten en uitgaven van alle organisaties in het Kunstendecreet (2007-2008) i.s.m. de andere kunstensteunpunten, als basis voor discussies over bijkomende financiering, overhead, verhouding tussen beleidsniveaus ...
 - o Onderzoek naar trends in de productie en internationale spreiding van podiumkunsten (tussentijdse presentatie op de conferentie *Joining the Dots*)
 - o Conceptie van een affiche met infografiek over internationale coproducties
 - o Update van gegevens over subsidietoekenningen voor structuren, projecten en beurzen
 - o Interviews en focusgesprekken met gastauteurs en andere betrokkenen ter voorbereiding van de nieuwe publicatie.

3.1.1 ANALYSESYSTEEM KUNSTENVELD (KWARTS)

De kunstensteunpunten en het Agentschap Kunsten en Erfgoed hebben onder de noemer 'kwarts.be' samen een dataset samengesteld met kerncijfers over de structuren die gesubsidieerd zijn tijdens de eerste vierjarige periode van het Kunstendecreet (2006-2009).

De bedoelingen zijn meervoudig. Er ontbreekt in Vlaanderen een gegevensbron die redeneert vanuit het Kunstendecreet in de volle breedte (in plaats van per deelsector). Daardoor kunnen bepaalde analyses niet gemaakt en onderzoeksvragen niet beantwoord worden, want er zijn steeds meer overlappingsen, uitwisselingen en hybride vormen in de praktijk. Het cultuurbeleid kan een objectieve ondersteuning vinden in correcte cijfers en goed uitgedachte indicatoren. Individuele organisaties kunnen hun zakelijk beleid versterken door meer inzicht in zakelijke parameters van vergelijkbare instellingen of van de sector in zijn geheel. Op basis van de jaarlijkse cijfers wordt op langere termijn de ontwikkeling in de verschillende sectoren zichtbaar en aanwijsbaar.

In 2010 werden tussen de betrokken partners afspraken gemaakt over de verzameling,

ontsluiting en onderzoeksmatige bevraging van deze gegevens.

Dries Moreels (BAM) en Joris Janssens maakten een eerste analyse van de in- en uitgaven van structuren in de periode 2007-2008. Een onderzoeksartikel, dat begin 2011 werd gepubliceerd, zoomt in op de herkomst van de verschillende posten binnen de totale opbrengsten van organisaties, en presenteert een aantal cijfers met betrekking tot tewerkstelling. Daaraan worden een aantal conclusies gekoppeld in de aanloop naar de meerjarige subsidieronde 2013-2016, met betrekking tot de actuele discussies over alternatieve financiering en overhead. Dit is vanuit de kunststeunpunten een eerste stap om op een meer systematische manier gezamenlijk gegevens te verzamelen en te ontsluiten. Het uiteindelijke eindproduct van de tweede veldanalyse wordt voorgesteld op een studiedag op 4 april 2011. Zo kunnen sector en beleid de resultaten meenemen in de aanloop naar alweer een nieuwe grote subsidieronde (2013-2016).

3.1.2 UPDATE INFOFICHES ONLINE

Naast handige *tools* biedt de VTi-website een waaier aan inhoud. Ter omkadering van de uitgebreide veldanalyse staat een serie landschapsschetsen online over theater, dans, muziektheater, kunsteducatie... In 2010 werd een nieuwe landschapsschets Theater geschreven door Els De Bodt (toen nog programmator podiumkunsten in STUK, nu coördinator van Het Theaterfestival). Ook over muziektheater kwamen een aantal schetsen online, van Maarten Beirens, Evelyne Coussens en Pieter Verstraete.

Daarnaast zijn op onze website informatiefiches te vinden van gesubsidieerde organisaties: per organisatie krijg je een algemene profieltekst waarin een aantal markante producties vermeld worden. In het voorjaar van 2010 voerde VTi een integrale update uit van de profielschetsen van de gesubsidieerde theater-, dans- en muziektheatergezelschappen in Vlaanderen. Elk gezelschap werd gecontacteerd om nieuw materiaal aan te leveren, zodat we de infofiche konden opfrissen of nieuw aanmaken. Naast de structureel gesubsidieerde gezelschappen, kregen nu ook de projectmatig gesubsidieerde gezelschappen een infofiche. De fiches zijn beschikbaar in het Nederlands en Engels. Ze zijn te vinden onder 'Infofiches' bij het luik Stories op www.vti.be.

3.2 INDIVIDUALISERING

Als praktijkondersteunende organisatie zet VTi naast zijn reguliere dienstverlening jaarlijks ook een aantal specifieke infosessies en ontmoetingsmomenten op. De afgelopen jaren werd de dienstverlening naar de individuele kunstenaars steeds belangrijker. Daarom werd het First Aidtraject opgestart, een traject dat VTi met een aantal partners ontwikkelde ter ondersteuning van individuele kunstenaars. Ook in 2010 organiseerden we heel wat activiteiten om beginnende podiumkunstenaars wegwijs te maken in de sector.

3.2.1 FIRST AID @ VRAK FESTIVAL

5 & 6 februari, Théâtre Varia (Brussel)

In het kader van de eerste editie van het Vrak festival, stelden we samen met L'L en Maison du Spectacle La Bellone een meertalige editie van First Aid samen voor beginnende kunstenaars. Tijdens twee halve dagen met workshops/ateliers gaven specialisten uit de podiumkunsten informatie, nuttige tips, feedback over eigen projecten en antwoorden op de meest dringende vragen. 54 mensen namen deel. Op het programma stonden de volgende workshops:

What is (the use of) a dramaturge:

Een dramaturg is 'een auteur van theaterstukken', dramaturgie de 'leer van de dramatische kunst'. Maar de term 'dramaturg' wordt vandaag vooral gebruikt om een dramaturgie-specialist aan te duiden. Wat houdt dat in? Wat doet een dramaturg echt? En wat is een dansdramaturg? Eén atelier gespreid over de twee dagen.

Met: Bart Van den Eynde (freelance dramaturg voor onder meer Damaged Goods/Meg Stuart)

en Olivier Hespel (artistiek raadgever Théâtre de l'Ancre, Charleroi).

Develop your artistic ideas:

Goede ideeën heb je ongetwijfeld genoeg. Maar hoe vertaal je ze naar een goed plan? In deze sessie gingen we dieper in op het artistiek/inhoudelijke luik van subsidiedossiers. Twee experts gaven feedback op ideeën van deelnemers (voor een toonmoment, solo, projectvoorstel, subsidieaanvraag,...)

Deze workshop werd vier keer gegeven tijdens de tweedaagse. Begeleiders waren: Céline Renchon (Transquiquennal) & Antoine Pickels (La Bellone), Els De Bodt (voormalig STUK, nu Theaterfestival) & Dirk De Lathauwer (fABULEUS), Patrick Bonté (Compagnie Mossoux-Bonté) & Philippe Lherbier (Office National de Diffusion Artistique, France) en Agnès Quackels (Margarita Production) & Charlotte Vandevyver (Workspace Brussels & Beoordelingscommissie Dans).

Een plan voor Brussel? :

In september 2009 stelden 120 Brusselse cultuuractoren het Cultuurplan voor Brussel voor, waarin 34 aanbevelingen staan om het culturele leven in de hoofdstad aan te zwengelen. Wat staat er in het Cultuurplan over de individuele kunstenaar? Welke plaats krijgt die in het nieuwe toekomstplan?

Met: Leen De Spiegelaere (Brussels Kunstenoverleg) & Lissa Kinnaer (Réseau des Arts à Bruxelles)

Memoires/Memories:

Lecture-performance door Luca Scarlini. De Italiaanse auteur, radiomaker en performer Luca Scarlini neemt je mee op een trip door de Belgische en internationale theater-avant-garde. Aan de hand van videofragmenten (o.a. over het werk van Samuel Beckett, Andy Warhol, Rainer Werner Fassbinder en Pina Bausch) schetst hij een beeld van de geschiedenis van de avant-garde die helpt het werk van hedendaagse kunstenaars beter te kaderen.

3.2.2 FIRST AID @ MESTIZO ARTS FESTIVAL

9-13 november, Arenbergsschouwburg (Antwerpen)

Het Mestizo Arts Festival is een multidisciplinair festival dat zich richt op culturele diversiteit en verschillende kunstvormen. VTi organiseerde een aantal workshops en een debat (in samenwerking met Dēmos) in het kader van het First Aidtraject voor beginnende makers.

Deelnemers hadden de keuze uit volgende workshops:

How to develop your artistic ideas?:

Goede ideeën heb je ongetwijfeld genoeg. Maar hoe vertaal je ze naar een goed plan? In deze sessie gingen we dieper in op het artistiek/inhoudelijke luik van subsidiedossiers. Twee experts gaven feedback op de ideeën van deelnemers (voor een toonmoment, solo, projectvoorstel, subsidieaanvraag).

Met: Yasmina Boudia (communicatie kc nOna, lid van de theatercommissie) & Alexandra Meijer (choreografe keski.e.space, lid van de danscommissie).

Podiumkunsten basics:

Wat is het Kunstendecreet? Wanneer kan ik subsidies aanvragen? Hoe stel ik een subsidiedossier op voor projecten of beurzen? Wat zijn de voorwaarden, hoe pak ik het aan...? Een infosessie over het reilen en zeilen van de subsidiewerking in het podiumkunstenlandschap. Deze sessie werd georganiseerd in samenwerking met het Agentschap Kunsten & Erfgoed en Patrick Sterckx (wp Zimmer).

Meet the workspaces:

Waarom verschillen werkplaatsen van kunstencentra of gezelschappen? Wat doen ze? Wie zijn ze? Waar staan ze voor? Wat kunnen ze je bieden? Een uitgelezen kans om de werking van

een kunstnerwerkplaats beter te leren kennen.

Met: Elsemieke Scholte (detheatermaker) & Marie Roofthoofd (medewerker podiumkunsten VTi).

Daarnaast was VTi als partner betrokken bij de *work in progress* momenten op het Mestizo Arts Festival: het festival creëert op deze manier de mogelijkheid voor makers om hun werk te tonen aan professionelen uit de culturele sector. De makers tonen geen afgewerkte voorstellingen, maar *work in progress* waarop een groep professionelen op een informele manier feedback geeft. VTi stelde de groep feedbackgevers samen en begeleidde hen tijdens het festival.

De feedbackgroep bestond uit: Elsemieke Scholte, Wouter Hillaert, Sarah Vankersschaever, Mesut Arslan, Marie Roofthoofd, Johan Vansteenkiste, An-Marie Lambrechts, Jo Roets, Gustavo Miranda.

Verder organiseerde VTi in samenwerking met Dēmos een informeel debat met een aantal professionelen uit de feedbackgroep. Zij gingen in gesprek over het geziene werk. Thema's als talentdoorstroming en talentontwikkeling van diverse makers stonden centraal.

Met: Wouter Hillaert (recensent), Johan Vansteenkiste (kunstenbeleidscoördinator Stad Antwerpen), An-Marie Lambrechts (artistieke coördinatie Toneelhuis) en Gerardo Salinas (programmator & publiekswerker Arenberg). Moderator: Ann Olaerts (voormalig directeur VTi, nu raadgever bij het kabinet van Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel).

Deze eerste First Aid @ Mestizo Arts Festival trok 35 deelnemers (zowel Nederlands- als anderstaligen), niet slecht voor een eerste editie. In een aantal gesprekken tussen de organisatoren werd onderzocht of en hoe een samenwerking in de toekomst vorm moet krijgen. Alleszins was de timing niet ideaal: door het verlengde weekend was het moeilijker om zowel begeleiders als deelnemers te mobiliseren.

3.2.3 FIRST AID @ VTi

dinsdag om de twee weken – VTi (Brussel)

Naast de First Aid sessies op verplaatsing, organiseren we sinds 9 februari 2010 ook persoonlijke infomomenten op VTi. Ingebed in de dagelijkse dienstverlening van VTi voorzagen we vaste momenten (tweewekelijks op dinsdagnamiddag) waarop beginnende podiumkunstenaars bij VTi terecht konden voor specifieke dossier-, reken-, (ver)taalhulp ... zonder afspraak en gratis. Daarvoor riepen we extra hulp in van zakelijke, artistieke en communicatie-experts uit podiumland die een halve dag kantoor hielden op VTi. Van 14u tot 17u was er naast een medewerker van VTi steeds een deskundige van een alternatief managementbureau of werkplaats aanwezig (medewerkers van Mokum, Caravan, WP Zimmer) die hen wegwijs maakte. In een informeel gesprek werden antwoorden op alle vragen gezocht.

Bij de start van het nieuwe theaterseizoen in september 2010 stuurden we het opzet van de First Aid @ VTi sessies enigszins bij. In overleg met de medewerkers van de alternatieve managementbureaus en werkplaatsen besloten we dat de medewerkers van VTi deze gesprekken best alleen konden begeleiden. De deelnemers consulteerden ons voornamelijk met 'beginnersvragen' waarbij de specifieke expertise van de deskundigen nog niet echt relevant was. Wanneer er toch heel specifieke vragen gesteld werden tijdens de infomomenten, werden de deelnemers doorverwezen naar de deskundigen.

De opkomst tijdens deze infomomenten was heel wisselend. We streven ernaar om de dinsdagnamiddagen als vast moment voor beginnende kunstenaars ingang te doen vinden in de sector en we beseffen ook dat dat een werk van lange adem is.

3.2.4 COURANT 92: OVER 'SPELEN' EN 'MAKEN'

Voor onze eerste *Courant* in de nieuwe huisstijl gingen we niet toevallig van start met een dossier waarin de individuele kunstenaar centraal stond.

'Het theater is overgenomen door de "theatermakers". Ik betreur die eenzijdige evolutie', zegt

Peter Van den Begin in *Knack* (oktober 2009). Door actuele ontwikkelingen is de acteur in het theater zijn centrale plek kwijtgeraakt, stelt hij. Nadat steeds meer vaste ensembles zich ontbonden tot los-vaste productiekernen, is dat een verzuchting die met de regelmaat van de klok de kop opsteekt. Maar wat is ervan aan? Is de plek van de acteur werkelijk zo sterk aan erosie onderhevig? Of heeft er een generatiewissel plaatsgevonden? Welke mogelijkheden en beperkingen schuilen er in deze 'promotie' van acteurs tot 'maker'? En heeft de 'omkadering' het pleit gewonnen? Met cijferanalyses, statements en getuigenissen zoomde *Courant 92* in op deze heikele kwesties. Een heel dossier over 'spelen' en 'maken', met bijdragen van onder meer Steven Heene, Sien Eggers, SKaGeN, Stefanie Claes, Sofie Palmers en Oscar van Rompay. In deze *Courant* verschenen ook vier recensies over voorstellingen van het afgelopen seizoen, geschreven door de deelnemers van het traject Corpus Kunstkritiek. Alle vier besteedden ze aandacht aan 'de acteur'.

3.3 DOCUMENTATIE, DIGITALISERING, GESCHIEDENIS

3.3.1 DOCUMENTATIE VLAANDEREN

De kern van de documentatiewerking bestaat uit de registratie in de databank van alle Vlaamse producties die ontstaan binnen het door de Vlaamse overheid gesubsidieerde veld. Producenten en coproducten, cast, premièredatum en -plek en buitenlandse tournees worden in de databank opgenomen. De databank wordt dag na dag aangevuld met nieuwe informatie, die automatisch ook naar de website doorstroomt. Bij elke première wordt de documentatie opnieuw gecontroleerd en ook op het einde van het seizoen wordt de informatie globaal nog eens herbekeken. Zo bereiken we een zo volledig en precies mogelijk resultaat, waarop de onderzoeksprojecten van VTi kunnen steunen.

De databank is sinds de jaren negentig stap voor stap mee geëvolueerd met onze noden en werd in 2008 en 2009 opnieuw grondig aangepast. Begin 2010 ging de nieuwe databank van VTi online in een betaversie. Deze werd volledig in *linked open data* ontwikkeld, waardoor de data zelf ook op het web worden gepubliceerd, met de mogelijkheid voor externen om ze te hergebruiken. Om de databank te kunnen bekijken en wijzigen werd een applicatie op maat gemaakt in het open source framework Ruby on Rails: <http://data.vti.be>. Medewerkers en publiek maakten in 2010 kennis met het nieuwe systeem. Zowel de raadpleging van de databank als de data-invoer gebeurt voortaan in de online applicatie. Op basis van de eerste ervaringen werden al een aantal kleine aanpassingen gedaan.

In de zomer en het najaar van 2010 werd opnieuw een grondige retrospectieve controle van de productiegegevens in de databank uitgevoerd, zodat ook de periode 2006-2009 klaar is voor de veldanalyse. Hiervoor maakten we voor het eerst gebruik van de mogelijkheden die de nieuwe databank biedt: gezelschappen en producenten konden zelf online hun gegevens op onze databank raadplegen en fouten of aanvullingen melden via de online applicatie.

De documentatiewerking is meer dan een databank en een bibliotheek: de flyers, brochures, affiches ... die we ontvangen, worden verwerkt en blijven daarna toegankelijk in de bibliotheek. Bij elke première worden gezelschappen meteen uitgenodigd om de toneeltekst, de video, persmap, affiche, foto's en alle andere relevante documenten door te sturen. Na twintig jaar zijn die reeksen op zich waardevolle collecties geworden, die niet meer voor actuele informatie worden geconsulteerd, maar omwille van hun waarde als historische bron. De documentatie die op die manier werd verzameld, wordt geflankeerd door specifieke collecties die aan VTi geschonken werden. Naast enkele kleinere privé-schenken werd ons in 2010 uiteenlopend documentatiemateriaal geschonken van Tristero, Nekka vzw en het Theaterfestival, net als het archief van vzw Artiestenpenning.

3.3.2 DIGITALISERING

In 2003 is VTi begonnen met de digitalisering van bedreigde stukken, in de eerste plaats uit de videocollectie. Videoconservering is een heel complexe technologische uitdaging, waarover in de cultuursector in Vlaanderen nog steeds weinig expertise is opgebouwd. Voor de podiumkunsten bieden videoregistraties nochtans een unieke meerwaarde. De video is het enige document dat *time-based* is en dus het verloop van beeld en geluid aan elkaar koppelt op een manier die een theatertekst of een fotoreeks niet kunnen bieden. Daarom heeft VTi sterk geïnvesteerd in kennisopbouw rond digitalisering en digitale bewaring. VTi heeft sindsdien een sturende rol opgenomen in de onderzoeksprojecten PokuMOn (IBBT, Instituut voor Breedbandtechnologie) en BOM-vl (IWT, Instituut voor Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen) en doet dat vandaag nog steeds als projectpartner in het opvolgproject Archipel (IWT-Vlaanderen). Ook dit onderzoekstraject wordt door een groot consortium aangestuurd, waarin FARO en de kunstesteunpunten een centrale rol hebben. VTi wil in Archipel werk maken van tools voor langetermijnarchivering in de podiumkunstenorganisaties en van een educatieve tool die toegang biedt tot de diverse digitale archieven.

Vanuit de geleerde lessen in Archipel startte VTi in 2010 de oefening om de kennis die deze projecten opleveren te vertalen naar de eigen werking en naar de werking van kunstorganisaties. De steeds toenemende digitale informatiemaatschappij vraagt om gepaste tools om met deze digitale materialen op een goede manier om te gaan in een documentatie- en archiefcontext, zowel voor VTi als documentatiecentrum als voor de kunstorganisaties zelf. Startend vanuit Archipel werden in dat kader voorbereidende stappen gezet om een eigen e-depot op te zetten.

Vanaf 2010 maakt digitalisering voluit deel van de dagelijkse werking in de podiumdocumentatie. Toneelstof, dat binnen Archipel verder wordt ontwikkeld, speelt hier een voortrekkersrol (zie verder). Daarnaast werd werk gemaakt van het scannen en doorzoekbaar maken van de krantenknipsels uit de periode 1984-1993 (die nooit retroactief werden geregistreerd in de databank).

In de aanzwellende informatiegolf kiest VTi resoluut voor een gedecentraliseerde aanpak, waarbij het zelf niet het eindpunt van kartonnen dozen of digitale stromen is, maar eerder de draaischijf voor knowhow en metadata. De IT-infrastructuur en de databank zullen daarvoor steeds verder uitgebouwd worden met open technologieën en standaarden, die hergebruik van de verzamelde data maximaal mogelijk maken.

Archipel

Dit project bouwt verder op de onderzoeksresultaten en realisaties van het project BOM-vl dat in 2009 ten einde liep (1/1/08 – 30/6/09). Het BOM-vl project onderzocht de doenbaarheid ('feasibility') van bepaalde oplossingen voor de bewaring en ontsluiting van bedreigde audiovisuele data. Dit onderzoek toonde echter onvoldoende aan hoe een digitaal archiveringsplatform duurzaam kan worden georganiseerd, meer bepaald voor het culturele en wetenschappelijke erfgoed. De gezamenlijke participatie van media-, cultuur- en onderwijspartners in BOM-vl vertaalde zich onvoldoende in concrete samenwerking om duurzaamheid te bewerkstelligen. Tenslotte was de onderzoeksscope naar type (digitale) materialen/objecten (time based media, audiovisuele media) onvoldoende breed om bruikbaar te zijn voor de cultuur- en erfgoedsectoren. Archipel vertrekt vanuit de vaststelling dat in Vlaanderen een duurzame digitale archiefinfrastructuur nodig is om de problematiek van digitale archivering structureel aan te pakken. Daarenboven veronderstelt dit project dat in de ontwikkeling van deze infrastructuur een belangrijke rol is weggelegd voor actoren in het domein van de kunsten, het culturele en wetenschappelijke erfgoed en het onderwijs. In dit onderzoeksproject gaan we na wat het concreet betekent om binnen een gedecentraliseerde

Vlaamse digitale archiefinfrastructuur een duurzaam digitaal archief van diverse (complexe) digitale en multimediale objecten te implementeren.

Centraal in dit onderzoek staat het begrip 'sustainability'. Zowel in het ontwikkelen van modellen en handleidingen voor duurzaam archiefbeheer, als in de technologische innovatie rond het verzekeren van toegang tot het gedistribueerde archief. Dit onderzoek steunt ten dele op resultaten van BOM-vl, maar er dienen zich ook nieuwe onderzoeksproblemen aan die worden geëxploreerd en gedemonstreerd in een testbed, waarin een aantal 'submission modules' en 'dissemination modules' (cfr. OAIS-model) ontwikkeld worden. Dit alles roept vragen op rond de juridische status van hergebruik van archiefmateriaal. Wat zijn de beperkingen, voorwaarden en uitwegen? Ook hier gaan we vooral oplossingsgericht te werk en werken we naar protocollen en modellicenties in samenwerking met (vertegenwoordigers van) de rechthebbenden, het onderwijs, de culturele en erfgoedsectoren en de culturele industrieën in Vlaanderen. Essentieel blijft de verdere toepassingsgerichte exploratie van gebruiksperspectieven en valorisatiescenario's met het oog op duurzame ontsluiting. Hoe kan informatie een optimale waarde verkrijgen door het openstellen van het data-archief voor delen en circuleren? Welke innovatieve valorisatiemodellen kunnen concreet binnen de Vlaamse context geconcipieerd worden rond de problematiek van distributie en exploitatie? Daarbij staat de onderwijs- en onderzoekswereld centraal, maar er zal ook aandacht gaan naar de particuliere eindgebruikers en de culturele industrie. Rekening houdend met de beperkte monetaire waarde van heel wat erfgoedmateriaal binnen de culturele en wetenschappelijke wereld dient te worden onderzocht hoe deze content binnen een digitale archiefstructuur op lange termijn financieel en organisatorisch kan worden onderhouden. Tenslotte besteedt het project veel aandacht aan de disseminatie en valorisatie van de onderzoeksresultaten voor de doelgroepen en sectoren: dit project zet sterk in op kennisdeling. Er worden uiteenlopende initiatieven en communicatiemiddelen ingezet om de sectoren en doelgroepen actief te betrekken bij de activiteiten van het onderzoeksproject. In 2010 speelde VTi een belangrijke rol in de projectleiding, interne communicatie, het juridisch luik, organisatie van het eerste publieke evenement en communicatie van de activiteiten van Archipel binnen de reguliere communicatie van VTi. VTi leverde de projectleider, Dries Moreels, die begin juli 2010 VTi verliet om aan de slag te gaan bij BAM, waar hij zijn werk als projectleider voortzet. In 2010 werden binnen de verschillende werkpakketten al veel taken opgeleverd. De communicatie van het project werd opgestart met een nieuwe website (www.archipelproject.be), eigen logo en rapportformat, een eerste nieuwsbrief, een eerste publieke moment, aanwezigheid op Future Internet Weeks en de promotie van het project via de pers. Ook de interne communicatie werd verbeterd door het opstarten van het MyBBT platform voor Archipel. Een rapport werd gemaakt van het onderzoek naar de valorisatiemodellen. Een eerste mogelijk licentiemodel werd getoetst aan de noden van de verschillende sectoren. De archiefinfrastructuur werd opgezet zodat in 2011 de voorbeeldmodules kunnen worden uitgewerkt. De eerst voorbeeldmodule, een nieuwe Toneelstofwebsite, werd al gestart in het najaar van 2010. Voortbouwend op het verzamelde materiaal van de verschillende edities van Toneelstof, wordt een website opgezet om het materiaal te ontsluiten en later te verrijken met data uit andere archieven

Internationale conferentie Archipel: Memories of the future

25 juni, Vooruit (Gent)

Op 25 juni 2010 kwam Archipel naar buiten met een eerste publieke moment: de conferentie Memories of the future. De focus van de studiedag lag op de betekenis van het geheugen vandaag en in de toekomst. Zes internationale sprekers werden uitgenodigd te reflecteren over dit centrale thema en maakten een analyse van het begrip en de rol van het geheugen binnen de digitale cultuur. De conferentie stelde inhoudelijke discussies en pijnpunten centraal. Rond de technische mogelijkheden van het gebruik van open source voor dergelijke archiefplatformen zal in mei 2011 een conferentie georganiseerd worden.

De sprekers van deze studiedag waren Geoffrey Bowker, Viktor-Mayer Schönberger, Peter Kaufman, Andrew Payne, Richard Rinehart en Geert Lovink. Geoffrey Bowker (Professor aan de University of Pittsburgh iSchool) spoorde aan om nieuwe manieren van analyseren, onderzoeken en weten binnen digitale archieven en cultureel erfgoed te ontwikkelen, aangezien een nieuw soort van archieven vraagt om nieuwe manieren van denken. Viktor-Mayer

Schönberger (National University of Singapore) pleitte voor een herwaardering van het vergeten. 'Herinneren' blijkt vandaag de norm te zijn in tegenstelling tot vroeger. Enkele strategieën moeten opnieuw een normverschuiving naar 'vergeten' mogelijk maken. Peter Kaufman (stichter en hoofd van Intelligent TV) sprak over geheugen en media, publiek en geheugen, en technologie en geheugen. Hij lanceerde een oproep aan instellingen om hun materiaal zoveel mogelijk online te zetten in samenwerking met het publiek en aandacht te hebben voor open technologie en open licenties. Andrew Payne (Hoofd Educatie bij de National Archives UK) stond stil bij de rol van archieven. Ze mogen zich, volgens Payne, niet beperken tot het louter opslaan van data, maar moeten gebruikers aan het denken zetten en interactie mogelijk maken. Richard Rinehart (UC Berkeley Art Museum/Pacific Film Archive) stelde de bewaring van digital born materiaal centraal, aangezien dit materiaal snel verandert in de tijd, sneller dan analogo materiaal. Tot slot ging Geert Lovink (stichter en directeur Institute of Network Cultures) in gesprek met Geoffrey Bowker over wat we met al het opgeslagen digitaal materiaal moeten doen. Hij vindt dat de focus te veel ligt op het bewaren en digitaliseren zonder een duidelijke visie op wat met dit materiaal dan moet worden gedaan. Het verslag van deze dag werd online gezet op de Archipelwebsite en de hele sessie werd ook opgenomen.

3.3.3 BIBLIOTHEEK

VTi is in de voorbije jaren ook een bibliotheekreferentie geworden, dankzij de grondige ontsluiting van de documenten (op internet toegankelijk) en de heel eigen selectie van boeken en tijdschriften die we aankopen. De integratie van een deel van de bibliotheek van Carlos Tindemans en van het Klapstukfestival zijn ook van doorslaggevend belang geweest in deze evolutie.

In 2010 werden de gesprekken met OPENDOEK hervat, met als doel om samen tot een betere en complementaire dienstverlening te komen die beantwoordt aan de vragen van het doelpubliek van beide organisaties. De contouren van een beperkte collectieruil die beiden als een win-winsituatie zien werden uitgetekend. Beide organisaties willen deze stap zetten om gebruikers van beide bibliotheken een betere service te kunnen bieden.

Ook in 2010 investeerde VTi in de groei van de bibliotheekcollectie. Door een personeelsswissel werd er iets minder aangekocht dan andere jaren. 537 nieuwe boeken werden aan de collectie toegevoegd, waaronder 217 repertoireteksten. Ook de tijdschriftencollectie groeide aanzienlijk met 817 nieuwe nummers.

Binnen de heringerichte ruimtes (zie 2.3) werd ook de herinrichting van de bibliotheek in juni 2010 afgerond. De rekken op de derde verdieping werden herschikt: alle naslagwerken aan één zijde, de repertoireteksten aan de andere zijde. Eind 2010 werd de inhoudelijke reorganisatie van een aantal categorieën voorbereid, met als doel om tot een helderdere thematische onderverdeling te komen. De fysieke herschikking met bijhorende aanpassingen in de databank gebeurde begin 2011.

Er waren in 2010 in totaal 1.058 bezoekers in de bib, van wie 118 in groepsbezoeken. Dat aantal ligt iets lager dan de voorbije jaren. Met 179 openingsdagen komt dit gemiddeld op 5,25 bezoekers per dag. Sinds januari 2010 werden de openingsuren van de bibliotheek uitgebreid (dinsdag tot en met vrijdag van 10u tot 18u i.p.v. 14u tot 18u) Dat maakt dat de gegevens iets moeilijker te vergelijken zijn met de voorbije jaren. Wel is duidelijk dat de uitgebreide openingsuren geen toename van het aantal bezoekers met zich meebrengt. Het totale bezoekersaantal is zelfs licht gedaald. Een mogelijke verklaring is dat potentiële bezoekers meer en meer de digitale weg naar VTi vinden in hun zoektocht naar informatie, zowel op www.vti.be en de online databank <http://data.vti.be> als via e-mail en pas in tweede instantie naar VTi komen om specifieke documenten te raadplegen of uit te lenen.

	2007	2008	2009	2010
totaal aantal bezoekers	1.536	1.427	1.203	1,06
subtotaal groepen	134	134	104	118
openingsdagen	174	171	177	179
gemiddeld aantal per dag	8,10	7,56	6,21	5,25

3.3.4 TONEELSTOF IV: DE JAREN '90 – *BREAKING THE WAVE?*

Na de derde editie van het project Toneelstof (een driejarig erfgoedproject gesteund door de Vlaamse Overheid) droeg Thersites de fakkel over aan VTi voor de laatste editie over de jaren negentig. VTi werkte ook al mee aan de vorige edities en volgde voor de laatste uitgave het format van Thersites. We organiseerden dertig interviews met belangrijke makers, spelers en producenten uit de podiumkunsten in de jaren negentig. Onder meer Jan Ritsema, Josse De Pauw, Meg Stuart, Tom Lanoye en Johan Simons kwamen aan bod. De interviews werden afgenomen door enkele experts uit de sector: Peter Anthonissen, Jef Aerts, Steven Heene, Wouter Hillaert en Karlien Vanhooonacker. Willy Cornette, cameraman op rust bij de VRT, zorgde voor een professionele registratie van de interviews. Interviewfragmenten werden opgenomen in de documentaire, aangevuld met fragmenten uit voorstellingen. Voor de voorbereiding van de interviews en het verzamelen van de beelden (in onze eigen archieven, die van de gezelschappen en het VRT-archief) werden drie stagiaires ingeschakeld: Heleen Mercelis (UA), An Stevens (UA) en Lotte Dierckx (VUB). Naast de montage werd een speciale uitgave van het theatertijdschrift Documenta gemaakt met bijdragen van externe auteurs over een aantal thema's eigen aan de jaren negentig. Zo schreef Jozef De Vos een bijdrage over de stadstheaters. Els Van Steenberghe ging dieper in op het jeugdtheater in de jaren negentig en Luk Van den Dries had het over de collectieven. De toneelstofwebsite www.toneelstof.be werd ingeschakeld voor de promotie van de Toneelstofavond, die op 3 september plaatsvond in deSingel tijdens het Theaterfestival. Ook de interviewfragmenten en transcripties worden op deze website geplaatst. De uitgave van Documenta (inclusief de dvd) werd daarna te koop aangeboden in de bookshop van VTi en in twee boekhandels (Passa Porta in Brussel en de Groene Waterman in Antwerpen). Hoewel het huidige format van Toneelstof beëindigd werd, zet VTi het project verder met een nieuwe website binnen het project Archipel. Zo kan al het verzamelde materiaal op een goede en duurzame manier worden bewaard en ontsloten.

Voor de verdere herwerking en ontsluiting van een deel van de interviews van de jaren tachtig werd met *Belgium is Happening* samengewerkt. De website van *Belgium is Happening* (<http://sites.google.com/site/belgiumishappening>) is een onderzoeksproject van Thomas Crombez met steun van de Universiteit Antwerpen en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (Artesis Hogeschool Antwerpen) rond naoorlogs en avant-garde theater. Voor de redactie van de interviews van de jaren tachtig schakelde Thomas Crombez enkele studenten van de UA in. Ook via deze website worden de Toneelstof-interviews ontsloten.

Toneelstofavond: presentatie en debat

Op 3 september vond de presentatie van de publicatie en de dvd plaats in het kader van Het Theaterfestival in deSingel. Een inleiding van Jef Lambrecht wierp een licht op de historische gebeurtenissen van de jaren negentig, waarna Marianne Van Kerkhoven, Jolente De Keersmaecker en Johan Reyniers, onder leiding van Steven Heene, met elkaar in gesprek gingen. De drie gasten werden gevraagd te reflecteren over de podiumkunsten van de jaren negentig aan de hand van enkele spraakmakende fragmenten. Thema's als: het collectief, de emancipatie van de acteur, commercialisering en de betekenis van tekst stonden centraal. Ondertussen werd ook teruggeblikt naar de vorige decennia en een vergelijking gemaakt met de podiumkunsten vandaag.

3.4 HYBRIDISERING EN SPECIALISERING

Dit luik van de werking werd in het Actieplan herschikt. Waar noodzakelijk blijven we in onze hele werking aandacht vragen voor de toenemende hybridisering in de artistieke praktijken. Tegelijk springt VTi waar nodig ook in de diepte met oog voor sectorspecifieke kwesties.

COURANT 95: FIGURE IT OUT. FIGURENTHEATER IN VLAANDEREN EN DAARBUITEN

De Courant rond figurentheater kwam tot stand in samenwerking met Het Firmament, (t)Huis voor figurentheater in Vlaanderen. Zij stelden VTi de vraag om een themanummer te maken rond figurentheater dat komaf zou maken met de opvatting dat figurentheater vooral voor kinderen werkt. Op uitnodiging van VTi en Het Firmament gingen een aantal schrijvers aan de slag om vat te krijgen op het genre. Evelyne Coussens maakte een landschapsschets waarbij ze de kenmerken van de verschillende gezelschappen nauwkeurig in kaart brengt, Roel Daenen benaderde het figurentheater vanuit een cijfermatige invalshoek, Wouter Hillaert maakte een pop-SWOT en Ronald Geerts vertrok vanuit historisch perspectief en liet ons kennis maken met een aantal belangrijke schrijvers in het denken over poppen en theater. Anita Twaalfhoven en Françoise Flabat gaven ons een blik van hoe het er aan toe gaat bij onze Nederlandse en Franstalige burens. Verder waren er interviews met huisscenograaf van DE MAAN Paul Contryn en jonge maker Simon Allemeersch en een rondetafelgesprek met een diverse groep spelers/makers uit het podiumkunstenlandschap die gefascineerd is door het werken met figuren en objecten.

3.5 MEERJARIG TRAJECT KINDERKUNSTEN

Het overleg Kinderkunsten werd in 2008 opgericht op vraag van een aantal jeugdtheaters. Tijdens regelmatige bijeenkomsten op VTi zocht een gevarieerde overleggroep van betrokkenen (makers, producenten, programmatoren, educatieve medewerkers en jeugdwerkers) naar toekomstpistes voor de Vlaamse kinder- en jongerenpodiumkunsten. Dit overleg mondde in 2009 uit in een publicatie over kinder- en jongerenkunsten in Vlaanderen, getiteld POP-UP. De plek van kinderen en jongeren in een dynamisch podiumlandschap. In het voorjaar van 2010 vonden er opnieuw twee bijeenkomsten plaats van het kinderkunstenoverleg waarbij de leden van het overleg informatie en ervaringen met elkaar uitwisselden. Op 7 mei 2010 organiseerden we ook een ontmoeting met de collegagroep Jeugd, een overleg met alle jeugdprogrammatoren, om een aantal topics gezamenlijk te bespreken om zo de interactie en communicatie tussen beide groepen optimaal te houden.

3.5.1 RONDETAFFELGESPREK JONGE MAKERS, KROKUSFESTIVAL

17 februari – CC Hasselt

Het Krokusfestival wil kansen bieden aan jonge makers om familievoorstellingen te creëren. Dat doet het door deze makers infrastructureel, technisch of financieel te steunen in hun zoekproces. Gerhard Verfaillie, programmator van het Krokusfestival, wil die ambitie graag delen met collega's in Vlaanderen en Nederland. Daarom organiseerde hij, in samenwerking met VTi, op woensdag 17 februari 2010 een rondetafelgesprek met jonge makers uit beide landen. Het uitgangspunt voor dit gesprek was: Vlaanderen beschikt over een landschap met degelijke instituten, maar waar komen nieuwe makers opduiken? En waarom zijn er niet meer jonge/nieuwe makers die zich hoofdzakelijk binnen het jeugdtheater willen ontwikkelen? Wat zouden wij als vertegenwoordigers van het landschap kunnen betekenen om het werken in het jeugdtheater aantrekkelijker te maken?

De voorzet tot gesprek werd gegeven door Dirk De Lathauwer (*fABULEUS*), Dennis Meijer (Het Lab, Utrecht) en Gerhard Verfaillie. Ann Olaerts, toenmalig directeur van VTi, leidde het gesprek in goede banen.

Met: Randi De Vlieghe, Filip Bilsen, Sofie Palmers, Jo De Rijck, Katrien Pierlet, Steven Beersman, Hans Blik, Heidi Ector, Moos van den Broek, Goele Van Dijck, Arlette Van Overvelt, Alexandra Meijer, Benjamin Van Tourhout, Tuur Devens, Rutger Remkes, Jeek ten Velden, Loes

van der Staak, Esther Schouten, Jef Van Gestel, Lieke Bendens, Inge Diefsoens en Sjoerd Vrins.

3.6 MEERJARIG TRAJECT DE ECOLOGISCHE VOETAFDruk VAN DE PODIUMKUNSTEN

VTi is zich sinds 2008 in groeiende mate bewust van de ecologische voetafdruk van de podiumkunsten. Wat is de impact van de podiumkunsten op de klimaatverandering? Lange tournees, een indrukwekkend lichtplan, warme zalen met een grote parking voor de deur – is het in de toekomst allemaal wel zo vanzelfsprekend?

In februari 2010 kwam de werkgroep EcoPodia samen om de tweede klimaatconferentie (november 2009) te evalueren. Hiermee werd het traject van de werkgroep voorlopig afgesloten. Een aantal van de leden zijn betrokken bij een aantal andere initiatieven en blijven elkaar op de hoogte houden. Het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten bood in het voorjaar in samenwerking met BASTT een modulaire opleiding aan, gefinancierd deels via RSZ-bijdragen van de werkgevers in de podiumkunsten en deels met steun van het Vlaamse impulsplan 'Herstel het vertrouwen'. Wegens grote belangstelling voor de eerste reeks in januari, kwam er in april een tweede reeks.

Het onderzoek 'duurzame evenementen' door studie bureau Traject is begin 2010 afgewerkt en wordt voorgesteld aan de Stad Antwerpen. Nikol Wellens was lid van de begeleidende werkgroep en kan daardoor de resultaten van het onderzoek delen met de bredere sector.

3.6.1 ATELIER ECO-CULTUUR CULTUURFORUM

Minister Joke Schauvliege nam in januari vanuit de zeven strategische doelstellingen in de *Beleidsnota Cultuur* het initiatief tot de oprichting van www.cultuurforum.be. Een aantal leden van de werkgroep EcoPodia werkt binnen het atelier Eco-Cultuur mee aan de voorbereiding van een grote bijeenkomst op 7 juni 2010 in Vooruit te Gent: Guy Gypens (Kaaitheter, ondervoorzitter), Johan Penson (BASTT en Rosas), Eva Peeters (BAM), Jeroen Peeters (dramaturg, publicist), Nikol Wellens (VTi), aangevuld met Steven Warmenbol (De Roma), Marc Boonen (filmfestival Open Doek), Tony Van Nuffelen (Team Vlaamse Bouwmeester) en Piet Van Loocke (CC Lokeren). Dit atelier kwam tussen eind februari en eind april in totaal zes halve dagen samen en bood alvast de kans om nieuwe contacten te leggen met deskundigen uit de sectoren van de milieu- en natuureducatie en de sociaal-culturele sector (o.a. Natuurpunt Educatie, Mobiel 21, Netwerk Bewust Verbruiken). De visietekst met voorstel van doorbraken en acties die door de leden van het atelier werd opgesteld was vanaf 12 mei 2010 beschikbaar op bovenvermelde website. Op de bijeenkomst in Gent werkte Nikol Wellens mee aan het ateliergesprek rond duurzaam en creatief ondernemen als aanzet voor een boeiende discussie met de sector en het beleid over een toekomstpad naar 2020. De minister heeft zich ertoe geëngageerd om bij de ontwikkeling van haar beleid rekening te houden met de input van het Cultuurforum in haar beleidsnota 2009-2014 en Vlaanderen in Actie 2020. VTi blijft actief betrokken bij de verdere ontwikkeling van het atelier tot een platform voor kennisuitwisseling en overleg over toekomstige, sectoroverschrijdende acties.

3.6.2 PROJECT NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE 'VERGROENING VAN DE PROFESSIONELE KUNSTENSECTOR (WERKTITEL)'

Het subsidieproject dat VTi samen met Ecolife, BAM, Muziekcentrum Vlaanderen, BASTT en pOdiumpodiumkunsten.be in december 2009 indiende, kende na een beoordelingstraject in het voorjaar van 2010 een succesvolle beslissing in augustus. Onze aanvraag was één van de vier goedgekeurde projecten. Op 1 oktober 2010 is de voorbereidende fase van dit project gestart, dat nog zal lopen tot en met 30 september 2012.

Dit project wil het ecologisch denken binnen de kunstensector in Vlaanderen en Brussel versterken, betrokkenen bewust maken van de impact van hun activiteiten op het milieu en hen

aanzetten om acties te ondernemen om de eigen milieu-impact te verkleinen en erover te communiceren.

Het omschakelen naar een meer ecologische manier van werken binnen de kunstensector is een leerproces. Veranderingsprocessen van welke aard ook vragen één of andere vorm van begeleiding en waar mogelijk het inzetten van handige instrumenten die het proces efficiënter maken. Er bestaan heel wat informatie en hulpmiddelen voor bedrijven, scholen, huishoudens en overheden die de eigen ecologische impact willen verkleinen. Deze richtlijnen zijn dikwijls niet geschikt voor de kunstensector die zeer kleinschalig en divers georganiseerd is. In de meeste sectoren (bedrijven, evenementen) start een milieuzorgtraject met een nulmeting waarbij de huidige impact in kaart wordt gebracht en duidelijk wordt op welke terreinen het best vooruitgang kan worden geboekt. Een mogelijk instrument daarvoor zou een voetafdrukcalculator kunnen zijn, zoals die ook ontwikkeld is voor de Londense theaters. Uit een paar proeven blijkt echter dat gebruik van dergelijke instrumenten niet evident is. Vaak is het verzamelen en invoeren van de gegevens voor zo'n calculator tijdrovend en ingewikkeld. De kunstorganisaties hebben zelf niet altijd toegang tot alle cijfergegevens. De behoefte is een gebruiksvriendelijker manier om de situatie in kaart te brengen. Maatwerk, ontwikkeld voor en door de kunstensector, is daarvoor de beste aanpak.

3.6.3 SLOW BOAT #2 - FINDING AN ENVIRONMENTALLY RESPONSIBLE FUTURE FOR AN INTERNATIONAL ART PRACTICE

Op vraag van Kaaithheater werkte VTi samen met BAM mee aan de communicatie van deze bijeenkomst die plaats had op vrijdag 26 november van 10u tot 13u in de Kaaistudio's. De eerste Slow Boat conferentie werd in juni 2009 in Londen georganiseerd door het productiehuis Artsadmin en The British Council. In deze Brusselse editie wilden we voortbouwen op de bevindingen uit Londen en de problematiek toetsen aan de Belgische artistieke situatie. Hoe bouwen we voort aan een internationale kunstpraktijk met de socio-ecologische crisis als horizon? Dat was de inzet.

We stelden onder meer de volgende kwesties aan de orde:

Hoe kunnen we de ecologische voetafdruk van al ons reizen en toeren effectief naar beneden halen? 'Time is money', maar snellere verplaatsing betekent meestal ook meer CO2-uitstoot. Is vertraging een optie en wat levert het op? Is betere en efficiëntere samenwerking en netwerking een middel om de CO2-uitstoot omlaag te halen?

Hoe ziet een internationale kunstpraktijk eruit na de 'cheap flights'? Zijn termen als 're-localizing' of 'permaculture', die in het discours over een transitie naar een duurzame samenleving steeds luider klinken, ook relevant binnen de kunsten?

Is het nomadisch bestaan van vele kunstenaars nog langer wenselijk? Zijn gefragmenteerde creatieprocessen, verdeeld over meerdere korte residenties op steeds verder uit elkaar liggende locaties, vruchtbaar en inspirerend of maken ze het artistieke discours net kwetsbaar en minder relevant? En wat met de ecologische voetafdruk van al dat residentiehopen?

Is de internationale kunstpraktijk naar analogie met de financiële wereld een artificieel construct dat rond en boven de wereld is gespannen 'waarin een internationale kunstelite zich losgezongen heeft van de maatschappelijke realiteit' (David Van Reybrouck tijdens de internationale conferentie *Joining the Dots*)? Heeft deze praktijk met andere woorden zijn eigen identiteitsvorming gecreëerd waarbij mobiliteit *an sich* even belangrijk is geworden als de redenen waarom we ons verplaatsen?

Gast sprekers:

Sian Alexander is Julie's Bicycle's theaterspecialiste en stelde in Brussel het uitgebreide rapport 'Moving Arts: Managing the Carbon Impacts of our Touring' voor.

Jan Goossens ging dieper in op de maatschappelijke contextualisering van de internationale kunstpraktijk.

Judith Knight stelde de resultaten voor van de eerste Slow Boat conferentie in Londen.

Na onze conferentie hadden wij een informeel gesprek in besloten groep met Sian Alexander van Julie's Bicycle. Julie's Bicycle (www.juliesbicycle.com) is een Londense non-profitorganisatie die de creatieve sector helpt bij het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen. Theaterspecialiste Sian Alexander gaf in het gesprek vooral toelichting over de werkmethode van de organisatie. Topics waren onder meer: Welke structuur heeft Julie's Bicycle uitgebouwd? Welke partners en relatie met de overheid hebben ze? Wat is hun relatie met de sector? Welke resultaten hebben ze al geboekt? Dit gesprek was een gelegenheid om het netwerk van partners in de kunstensector in Vlaanderen te versterken. Waren aanwezig naast de initiatiefnemers Kaaitheater, BAM en VTi : Muziekcentrum Vlaanderen, VAF, departement CJSB, pOdiuMkunsten.be en BASTT.

3.6.4 PRESENTATIES

Nikol Wellens werd als spreker gevraagd door Vereniging voor Podiumtechnologie (VPT) om op de Vakbeurs Theatertechniek in Ahoy Rotterdam de Checklist EcoProductie voor te stellen (19/01/2010).

Naar aanleiding van Eco Lounge was Nikol Wellens op 30 oktober 2010 gastspreker over de transitie naar een kunstenpraktijk in het EcoHuis in Borgerhout. Meerjarig traject Kunstcritiek

3.7 MEERJARIG TRAJECT KUNSTKRITIEK

VTi is overtuigd van het belang van kunstcritiek als schakel tussen kunstwerk en publiek, tussen kunstenaar en samenleving, maar ook als geheugen van de artistieke praktijk. Daarom organiseren we regelmatig activiteiten en workshops die het denken over kritiek moeten aanzwengelen. Parallel daaraan werd in augustus 2007 begonnen met de uitbouw van een alternatief platform voor podiumkritiek: het Corpus Kunstcritiek.

3.7.1 CORPUS KUNSTKRITIEK

Dit Corpus biedt een groep kunstcritici een volledig jaartraject aan. Oorspronkelijk kregen de deelnemers de kans om gespreid over het seizoen elk maximum tien kritische stukken te schrijven over podiumvoorstellingen. In 2010 werd dit herleid tot zes stukken. Zonder premièrendruk en tegen vergoeding, zodat ze een stukje van hun tijd kunnen vrijkopen om aan degelijke teksten te werken. Eén keer per maand gaan ze met elkaar en een begeleider in gesprek om samen te reflecteren over hun materiaal, om te schrappen en te schaven.

In 2010 werd de derde jaargang voortgezet. De begeleiding werd dit jaar verzorgd door Wouter Hillaert. Ook riepen we de *buddy* in het leven. De functie van deze persoon kon breed geïnterpreteerd worden. Maar het was wel de bedoeling dat deze meter/peter beschikbaar was voor zijn pupil. Zo kon de *buddy* feedback geven op teksten waar het Corpuslid mee worstelde, pakweg één maal per jaar eens samenkomen voor een gesprek over kunstcritiek, twijfels, toekomst... Op die manier wilde VTi de kwaliteit van de teksten bevorderen, de deelnemers de mogelijkheid bieden om op een externe begeleider terug te vallen indien nodig. Het hele idee wilde een antwoord bieden op het gebrek aan leermeesterschap in de kunstcritiek.

Net als vorige jaren werden de corpusteksten gepubliceerd op de website van VTi en in *Courant*, maar ook op de website www.cobra.be en op de website van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren: www.deburen.eu. Er werd ook een Corpusnieuwsbrief opgericht die de nieuwe teksten bundelde. Deze nieuwsbrief werd naar alle mogelijke geïnteresseerden in het podiumkunstenveld verstuurd.

ontmoeting VL-NL Corpus Kunstcritiek

16-18 april, Springdance - Utrecht

Net als in 2009 werd ook in 2010 een ontmoeting georganiseerd tussen de leden van het Vlaamse Corpus en leden van het Nederlandse Corpus Kunstcritiek tijdens Springdance in Utrecht. Het gevarieerde programma bestond uit een bezoek aan een tentoonstelling en een aantal voorstellingen, maar de belangrijkste doelstelling van deze ontmoeting was toch om de

leden uit beide groepen met elkaar in contact te brengen om ervaringen uit te wisselen. Zo werd er een gesprek georganiseerd onder leiding van Pieter T'Jonck en Wouter Hillaert over de rol van criticus in het tijdperk van sociale netwerken, en over de wisselende rollen van de schrijver/intellectueel in de kunst- en cultuursector en het effect daarvan op de onafhankelijkheid van de criticus.

Corpus Kunstkritiek op het Oerolfestival

11-20 juni, Terschelling (Nederland)

De Corpusleden werden dit jaar uitgenodigd door het multidisciplinaire Oerolfestival op het eiland Terschelling in Nederland. Ze verzorgden er enkele voor- en nagesprekken bij voorstellingen en schreven verschillende teksten over het locatietheater dat er plaatsvond. De teksten werden later gepubliceerd via de hierboven vermelde kanalen.

Corpus Kunstkritiek @ Batârd

28-30 oktober, Bâtard festival (Brussel)

Van 28 tot en met 30 oktober vond de zevende editie van het Bâtard festival plaats, dat focust op jong werk. In 2010 gaf Bâtard acht jonge kunstenaars uit België en Nederland de mogelijkheid om hun werk te tonen. Op vraag van organisator Sébastien Hendrickx onderwierpen de leden van het Corpus de festivalproducties aan hun kritische blik en gingen ze in gesprek met de jonge makers over hun werk. Ook schreef het merendeel een tekst over een bepaalde voorstelling, of over de opzet van het festival. Deze teksten werden gebundeld in een speciale nieuwsbrief die zowel naar de vaste abonnees ging, als naar de mensen die tijdens het Bâtard festival hun gegevens achterlieten om de nieuwsbrief te ontvangen.

3.7.2 WIM VAN GANSBEKE. 'STOMP NIET AF, STOMP TERUG'. TWINTIG JAAR THEATERKRITIEK

Productionele en inhoudelijke ondersteuning

VTi bood productionele en inhoudelijke ondersteuning bij de totstandkoming van het boek *Wim Van Gansbeke. 'Stomp niet af, stomp terug' Twintig jaar theaterkritiek*. Het boek, ingeleid door Wouter Hillaert, was een initiatief van een aantal vrienden en ex-collega's van Van Gansbeke en bundelt zijn honderd meest sprekende kritieken voor *De Morgen* en het radioprogramma *Happening*. Ann Olaerts maakte deel uit van de denktank die regelmatig bijeenkwam in aanloop naar het boek. Daarnaast hielpen VTi-medewerkers met het kopiëren en overtypen van manuscripten, de communicatie en het coördineren en opvolgen van de intekenactie en bijhorende administratie.

Dag van de kunstkritiek | debat en boekvoorstelling

26 augustus – Theaterfestival | de Singel (Antwerpen)

Naar aanleiding van de presentatie van het boek, organiseerde VTi de Dag van de Kunstkritiek in deSingel tijdens Het Theaterfestival. De namiddag ging van start met een debat over 'De wonderde wereld van de kunstkritiek' waar geen plaats was voor gezeur, maar vooral aandacht geschonken werd aan de plek, vorm en betekenis van kunstkritiek vandaag. Deelnemers waren Pieter T'Jonck (*De Morgen*), Bregt Van Wijnendaele (*Cutting Edge*), Matthijs De Ridder (*De Reactor*, Louis Paul Boon-documentatiecentrum) en Jan Hautekiet (VRT). Het geheel werd in goede banen geleid door Sigrid Merx (Universiteit Utrecht). Daarna werd het boek *Stomp niet af, stomp terug* gepresenteerd aan de hand van een interview dat Gommer Van Rousself afnam van Wouter Hillaert die de inleiding van het boek voor zijn rekening nam. Om af te sluiten lazen drie jonge honden voor uit het werk van Wim Van Gansbeke: Lise Bouterry, Stefanie Claes en Michael Vergauwen. Het debat kon rekenen op heel wat opkomst: er waren een 90-tal toeschouwers.

3.8 MEERJARIG TRAJECT SPREIDING

Vandaag zijn er in Vlaanderen een aantal obstakels die een vlotte spreiding van

podiumvoorstellingen doorheen het land verhinderen. Zo verloopt de doorstroming van werk uit kunstencentra en werkplaatsen naar cultuurcentra niet altijd even vlot. Nogal wat podiumkunstenaars zijn vaste waarden in werkplaatsen en de kunstencentra, maar hun werk stroomt niet vanzelf door naar cultuurcentra. Niet al het werk dat in de werkplaatsen en kunstencentra gepresenteerd wordt, is rijp voor doorstroming en een bredere spreiding, maar er is wel degelijk werk dat aan een ruimer publiek gepresenteerd kan worden. VTi en LOCUS, steunpunt voor lokaal cultuurbeleid, ondernamen in 2010 een reeks initiatieven om de spreiding van podiumvoorstellingen naar de cultuurcentra te verbeteren. Die bevinden zich op diverse niveaus: onderzoek en reflectie, diverse platforms aanbieden voor ontmoeting en het ontwikkelen van een concreet instrument om de doorstroming naar cultuurcentra te faciliteren: het Circuit X.

In de aanloop naar de studie- en ontmoetingsdag Zet mij in CC, en inspelend op de vraag naar een betere afstemming van het Kunstendecreet en het Decreet Lokaal Cultuurbeleid, werd najaar 2009 een reflectiegroep opgestart met experts uit het beleid en de praktijk.

3.8.1 ZET MIJ IN CC – DATING- EN DISCUSSIEDAG OVER DE SPREIDING VAN PODIUMKUNSTEN IN VLAANDEREN

28 februari, BRONKS en GC De Markten (Brussel)

Hoe zit het met de spreiding van podiumvoorstellingen in Vlaanderen? Kunnen we nadenken over alternatieve spreidingsformats? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat economische overwegingen het artistieke niet domineren? Hoe kunnen we het publiek meer direct betrekken bij creatieprocessen? Een betere afstemming van het Kunstendecreet en het Decreet Lokaal Cultuurbeleid, wat houdt dat in?

In de hele discussie over de spreiding van podiumvoorstellingen speelt het gebrek aan informatie en de beperking van netwerken een belangrijke rol. Om die reden zetten VTi en LOCUS al langer in op de ontmoeting tussen producenten, programmatoren en bemiddelaars. Op 26 februari 2010 organiseerden VTi en LOCUS opnieuw een dating- en discussiedag voor producenten en programmatoren (in samenwerking met BRONKS en GC De Markten). Tijdens de dag werd cijfermateriaal gepresenteerd over de spreiding van voorstellingen en activiteiten van cultuurcentra (door de Agentschappen Kunsten en Erfgoed en Sociaal-Cultureel werk voor Jongeren en Volwassenen) en spraken diverse professionals statements uit, die doorgediscussieerd werden tijdens diverse workshops. De aanwezigheid van 150 podiumprofessionals bewees nog maar eens de noodzaak van dit soort ontmoetingen.

De resultaten van deze reflecties in de aanloop naar en tijdens de studiedag werden verwerkt tot een *special* in Courant over de productie en spreiding van podiumvoorstellingen én een nota over de afstemming van het Kunstendecreet en het Decreet op het Lokaal Cultuurbeleid, die voorjaar 2011 werd overhandigd aan het kabinet van Minister Schauvliege.

3.8.2 COURANT 94: ZET MIJ IN CC – OVER DE SPREIDING VAN PODIUMKUNSTEN

Courant 94 behandelt de spreidingsproblematiek en brengt in kaart welke *tools* de praktijk zelf in handen heeft. Sinds december 2009 stak een reflectiegroep met mensen uit beleid en praktijk van productie en spreiding vijf keer de koppen bij elkaar. Zij werkten actief mee aan de inhoudelijke voorbereiding van de discussie- en ontmoetingsdag *Zet mij in CC*. Deze editie van *Courant* werd dan ook gebruikt om al het materiaal van *Zet mij in CC* uit te diepen, aan te vullen, te contextualiseren en verder te ontsluiten. En om de openheid en constructieve sfeer te bestendigen. Stof genoeg om het debat aan te zwengelen en om de toenadering tussen spreiders en producenten verder te stimuleren.

3.8.3 START TO COOK

7 oktober, Oude Stadsfeestzaal (Mechelen)

Tijdens Zet mij in CC kwam opnieuw de noodzaak aan ontmoetingsplekken voor producenten en programmatoren aan bod. Om die reden werd een opvolger georganiseerd waar maximaal werd ingezet op ontmoeting en informatiedoorstroming.

Bij het begin van het nieuwe seizoen nodigden VTi en LOCUS dan ook podiumprogrammatoren, gezelschappen, artiesten en boekingskantoren uit voor wat een jaarlijkse afspraak zal worden: *Start to Cook* was een ontmoetingsdag waarbij producenten en spreiders elkaar informeren over de plannen die op korte en langere termijn op stapel staan, en een inzicht geven in elkaars werk. De dag was in de eerste plaats een extra gelegenheid om elkaar en elkaars werk beter te leren kennen en gezamenlijk na te denken over alternatieve manieren van samenwerken. Er waren twee *speed dates* voorzien, een statement van Rudi Meulemans (De Parade), een aantal discussietafels en een plenair debat over de timing en de prijzenpolitiek bij het programmeren. We voorzagen ook de mogelijkheid voor makers en spreiders om projecten voor te stellen via promomateriaal en een beeldscherm. Bij een volgende editie willen we dit verder uitbouwen, zodat er eventueel ook werk getoond kan worden. De Oude Stadsfeestzaal bleek qua locatie niet erg geschikt voor het opzet van de dag. Door het grote aantal deelnemers was vooral de akoestiek onvoldoende.

Met bijna 200 deelnemers hadden we een *full house*. Tijdens de dag bleek nogmaals de nood aan netwerkmomenten. Zo was de *speed date* erg populair.

3.8.4 CIRCUIT X

Om de doorstroming van werk uit kunstencentra en werkplaatsen naar cultuurcentra te bevorderen, sloegen VTi, LOCUS en Het Theaterfestival de handen in elkaar en werd het Circuit X gecreëerd. In 2010 werden de nodige voorbereidingen getroffen om het Circuit in 2011 van start te kunnen laten gaan. De formule richt zich op 'makers' uit alle podiumdisciplines (behalve muziek) die al een zekere reputatie hebben verworven in kunstencentra en werkplaatsen, maar die hun werk te weinig kunnen tonen in cultuurcentra. 'Doorstromers' zijn niet noodzakelijk jonge kunstenaars. Circuit X richt zich op diegenen voor wie de ontmoeting met een diverser publiek zinvol is voor de artistieke ontwikkeling. Het circuit wil hen in verbinding stellen met een 'avontuurlijk publiek' in de cultuurcentra: niet zozeer de niet-participanten, wel mensen die vertrouwd zijn met podiumkunsten, en openstaan voor iets nieuws. Het programmeercircuit wil inspelen op die nieuwsgierigheid en functioneren als *go-between* tussen die makers en dat publiek.

Om dat te kunnen waarmaken, wil het circuit kwaliteit garanderen. Het moreel gezag dat Het Theaterfestival door de jaren heen opbouwde, kan die garantie bieden. Naast - en mogelijk deels overlappend met de jaarlijkse Keuze - zal de jury van Het Theaterfestival ook een aantal voorstellingen selecteren die op tournee gaan langs de deelnemende cultuurcentra.

De deelnemende centra zijn van oordeel dat het circuit het aanbod van het centrum verrijkt. Het circuit helpt ook om een geïnteresseerd, meer avontuurlijk publiek te bedienen. Of om het publiek te stimuleren tot meer zin voor avontuur. Elk seizoen gaan zes producties op tournee. De deelnemende cultuurcentra kiezen minimum drie producties, die ze zoveel mogelijk presenteren als een reeks. Het is mogelijk om de drie data vrij te spreiden over het seizoen, waarbij uiteraard beperkingen voortkomen uit de mogelijk gelimiteerde beschikbaarheid van de individuele geselecteerde producties.

VTi en LOCUS bieden de deelnemende podia actieve ondersteuning bij de communicatie en de ontwikkeling van omkaderende activiteiten.

3.9 INTERNATIONALE SAMENWERKING

informatieknooppunt

3.9.1 ARTS FLANDERS NEWSLETTER

VTi zet verschillende instrumenten in om internationale professionals adequaat te informeren over de podiumkunsten in Vlaanderen, en om Vlaamse kunstenaars bekend te maken in het buitenland. Arts Flanders is er daar een van. De tweemaandelijks internationale nieuwsbrief is een initiatief om de Vlaamse kunsten en erfgoed in binnen- en buitenland onder de aandacht te brengen van een internationaal publiek. Arts Flanders werd in 2007 opgericht door VTi, VAi,

BAM en Muziekcentrum Vlaanderen. In 2009 sloten FARO en Vlaams Fonds voor de Letteren zich aan.

De nieuwsbrief bundelt de belangrijkste onderwerpen en presenteert een selectieve kalender van activiteiten in binnen- en buitenland. De volledige kalender van alle activiteiten en een archief van de nieuwsberichten is terug te vinden op de website van Arts Flanders (www.artsflanders.be). Begin 2010 werden een nieuwe website en huisstijl voor Arts Flanders gelanceerd. Door de uitbreiding van de website kunnen alle betrokken organisaties hun internationaal nieuws over de Vlaamse kunst en cultuur beter verspreiden.

3.9.2 COMMUNICATIE: BOOKLETS EN MEERTALIGHEID

Kiezen voor een internationale positionering van de podiumkunsten veronderstelt ook een coherent internationaal cultuurbeleid. Als steunpunt voor de podiumkunsten engageert VTi zich om de reflectie en het debat over het gewenste beleid te voeren. Dat gebeurt via onderzoek en debat, studiedagen... Om het onderzoek ook toegankelijk te maken voor een internationaal publiek, laat VTi de resultaten van recente onderzoeken en analyses vertalen en publiceren. In 2010 verschenen geen booklets, maar voor 2011 staan weer twee Engelstalige publicaties op stapel.

Het beleid met betrekking tot meertaligheid op onze nieuwe website is anders dan dat van de vorige website. De websites <http://en.vti.be> en <http://fr.vti.be> waren statisch en dat wilden we absoluut vermijden. Daarom werd ervoor gekozen om de informatie aan te bieden in de taal die voorhanden is / relevant is. Anderstaligen kunnen gebruik maken van de knop 'English'. Dan komt de informatie boven die beschikbaar is in het Engels. De infofiches van de gezelschappen zijn allemaal zowel in het Nederlands als het Engels beschikbaar. Communicatie in het Frans laten we varen omdat het vertalen veel geld en tijd kost, en de Franstalige informatie slechts door een klein aantal gebruikers geraadpleegd wordt.

3.9.3 TOUR DE FLANDRE / TOUR DE WALLONIE

Ondanks de communautaire strubbelingen in ons land bestaat er in de podiumsector een gezonde nieuwsgierigheid naar de artistieke praktijk aan de andere kant van de taalgrens. De wederzijdse kennis is echter nog eerder beperkt en is vooral zichtbaar in Brussel waar er onder impuls van het Brussels Kunstenoverleg en het Réseau des Arts à Bruxelles op verschillende fronten wordt overlegd en samengewerkt.

Om tegemoet te komen aan de nood aan meer informatie en samenwerking, organiseerden VTi en Maison du Spectacle La Bellone in 2009 twee werkbezoeken, een in Luik en Charleroi en een tweede in Mechelen en Antwerpen. Ook in 2010 stonden drie bezoekersprogramma's op stapel: op 4 en 5 maart waren de Vlaamse collega's welkom in Mons en Namen en op 1 en 2 april ontvingen we de Waalse collega's in Gent en Kortrijk. Op 23 juni werd afgesloten met een bezoekersprogramma in Brussel. Met deze bezoeken wilden we podiumprofessionals uit Vlaanderen en Wallonië de kans geven kennis te maken met elkaars leef- en werkweld. We bezochten de werkplekken en opleidingen, gingen naar voorstellingen en onderzochten mogelijke vormen van samenwerking in de toekomst.

Tour de Wallonie (Mons & Namur) | 4 & 5 maart

Mons, 5 maart

Het bezoek aan Bergen kaderde in de 'Rencontres Professionnelles VIA', een jaarlijks ontmoetingsmoment van een uitgebreide groep van professionelen uit binnen- en buitenland. Deze 'Rencontres' worden georganiseerd door Le Manège en het CECN (Centre des Ecritures Contemporaines et Numériques). Op het programma stonden onder meer:

- een ontmoeting met de belangrijkste culturele operatoren in Bergen en een presentatie van het project Mons 2015
- enkele voorstellingen en toonmomenten
- een bezoek aan de site Arbalestriers en een ontmoeting met Anne André (Maison Folie)

en Philippe Franck (Transcultures)

- een rondetafelgesprek: hoe groot is de wens en nieuwsgierigheid tot samenwerking tussen culturele/artistische structuren uit beide gemeenschappen?

Namur, 5 maart

In Namen brachten we een bezoek aan het Théâtre de Namur/Centre dramatique en kregen we een presentatie van directeur Patrick Colpé over de werking en de samenwerkingen met andere Belgische en buitenlandse steden. Er was ook een ontmoeting met Jean-Michel Frère (regisseur in residentie) en Anne-Cécile Vandalem (een artieste waarmee Théâtre de Namur intens samenwerkt). Tijdens de lunch vond een informele ontmoeting plaats met Jean-Félix Tirtiaux / Namur en makers René Georges, Loïc Bodson en Vincent Goethals. De dag werd afgesloten met een bezoek aan de Grand Manège, enkele toonmomenten en een slotdebat.

Tour de Flandre (Gent & Kortrijk) | 1 & 2 april

Op 1 en 2 april werden onze Franstalige collega's uitgenodigd in Gent en Kortrijk. We bezochten een aantal werkplekken, we zagen voorstellingen en we dachten na over mogelijke samenwerkingsverbanden in de toekomst.

Gent, 1 april

De dag begon met een rondleiding in NTGent en Bij' de Vieze Gasten. Er was een rondetafel over socio-artistische praktijken in Vlaanderen waaraan ook Victoria Deluxe deelnam. Tijdens een bezoek aan de Bijloke volgde een tweede rondetafelgesprek met LOD, Les Ballets C. de la B, Nunc, Frans Brood, Ceremonia en Cie Cecilia. 's Avonds konden de Franstalige collega's kiezen uit enkele podiumvoorstellingen in het Gentse.

Gent en Kortrijk, 2 april

Op de tweede dag was een bezoek aan de Kopergietery gepland, gevolgd door een rondetafel over kinder- en jeugdtheater in Vlaanderen met 4hoog en studio Orka. Bij Buda werd de werking van het huis toegelicht en kregen de bezoekers ook een rondleiding. Ten slotte was er een bezoek aan Antigone waar Buda, de Unie der Zorgelozen en het Cultuurcentrum Kortrijk aansloten voor een gesprek.

Tour de Bruxelles (Brussel) | 23 juni

Na het bezoekersprogramma in Bergen / Namen, en Gent / Kortrijk, organiseerden we een dag in Brussel. Op het programma stonden twee parcours door de stad om de deelnemers kennis te laten maken met de Brusselse artistieke praktijken. Er was een traject langs 'Vlaamse praktijken' voor de Franstalige collega's en een Franstalig getint parcours voor de Nederlandstaligen.

Oorspronkelijk was er ook een slotdag voorzien op 24 juni waarop spelers van beide kanten van de taalgrens zouden samenkomen om de mogelijkheden en obstakels van (meer) co-communautaire samenwerking af te tasten. Wegens gebrek aan belangstelling werd deze dag afgelast.

ROUTE I (voor Franstaligen): kennismaking met De Pianofabriek, Margarita production, Mokum, Caravan, Art2work en de Beursschouwburg. Rondetafel met Brusselse gezelschappen zoals Cie Soit, Tristero, Crew, A Two Dog's Company, deepblue en BRONKS.

ROUTE II (voor Nederlandstaligen): kennismaking met Vrac/L'Escaut, Carthago Delenda, L'L en Maison du Cirque. Rondetafels met Groupe TOC, Claude Schmitz, Françoise Berlangier, Ayelen Parolin, Mauro Paccagnella, Carmen Blanco Principal, L'L, Balsamine, Les Tanneurs, La Bellone, Théâtre National, Charleroi Danses, Les Brigitinnes, Théâtre Varia, Rideau de Bxl en Les Halles.

Ondanks de grote belangstelling voor dit traject, was het enkele keer moeilijk om voldoende deelnemers te vinden, terwijl de productionele voorbereiding toch heel wat energie vergde. Voorlopig zullen we geen bezoekersprogramma's meer organiseren, maar dat wil niet zeggen dat dit traject stil komt te liggen. We blijven in dialoog met La Bellone en gebruiken alle

informatie en opgedane ervaringen om input te geven op beleidsmatig vlak.

3.9.4 COURANT 93: TOUR DE WALLONIE

In het kader van ons Wallonië-traject maakten we een volledig nummer van *Courant* over Wallonië. Voor één keer gaven we de redactie van *Courant* volledig uit handen en vroegen we Antoine Pickels van La Bellone om een nummer samen te stellen over de Franstalige podiumkunsten. Blijkt dat Franstalig theater toch niet synoniem is met klassiek teksttheater. Dat circus en performance het erg goed doen in Wallonië. En dat de spreidingsproblematiek ook daar bijzonder actueel is. Met artikelen van onder meer Benoit Vreux, Catherine Simon en Marie Bartoux en gesprekken met Dirk Opstaele, Thomas Hauert en Thierry Smits.

3.9.5 SPACE

SPACE (Supporting Performing Arts Circulation in Europe) is een Europees netwerk met naast VTi ook TIN, Ente Teatrale Italiano (ETI), British Council, Pro Helvetia, Office National de la Diffusion Artistique (ONDA), Red House Centre for Culture and Debate (Bulgarije), Arts and Theatre Institute (Tsjechië) en NTIL (Letland) als stichtende leden.

SPACE krijgt subsidies van de EU voor de 'networking of existing structures supporting mobility in different cultural sectors'. Binnen de werking van SPACE treedt VTi op als de trekker van een project over de ontwikkeling van standaarden voor de uitwisseling van data over internationale mobiliteit van podiumvoorstellingen (Travelogue). Het doel daarbij is om beschikbare data uit verschillende nationale bronnen samen te brengen en aan elkaar te linken om zo tot een rijkere informatiebron over de internationale mobiliteit van podiumkunstenproducties te komen. De Home and Away conferentie die VTi in mei 2008 in samenwerking met IETM organiseerde was een belangrijke eerste stap en een rijke voedingsbodem voor de opstart van SPACE. Naast Travelogue bestaat het pilootproject uit diverse trainingssessies voor professionals en aandacht voor 'capacity building' inzake mobiliteit in bestaande organisaties.

In de eerste helft van 2010 werd het voorbereidend onderzoek afgerond dat enerzijds bestond uit een monitoring van de stand van zaken in dataverzameling over podiumkunsten in alle Europese landen, anderzijds uit het verzamelen van de bruikbare datasets om technisch en inhoudelijk mee aan de slag te gaan. Travelogue zet zowel in op het bij elkaar brengen van bestaande data als op het stimuleren van nieuwe, betere en beter gecoördineerde dataverzameling op nationaal niveau. In navolging van workshops rond dataverzameling die in het najaar van 2009 werden georganiseerd in Frankrijk en Italië, werden begin 2010 ook relevante organisaties in het Verenigd Koninkrijk samengebracht. Daarnaast waren er aparte gesprekken met ICCMU (Spanje), TIN (Nederland), AML (België) en Dance Info Norway (Noorwegen).

In mei 2010 werd deze dataverzameling zichtbaar op de presentatie van het eerste prototype van de Travelogue-tool die gegevens uit verschillende bronnen samenbrengt. Dit gebeurde tijdens een seminarie dat SPACE organiseerde in samenwerking met de drie andere Europese pilootprojecten die rond culturele mobiliteit werken: Practics, Changing Rooms and e.mobility. Deze vier projecten werkten ook samen aan beleidsaanbevelingen waarvan in maart een eerste versie bezorgd werd aan de OMC (Open Method of Coordination) werkgroep rond culturele mobiliteit van de Europese Commissie. Deze aanbevelingen werden meegenomen als input om het nieuwe Europese cultuurprogramma vorm te geven.

In mei 2010 ontving VTi een driedaagse trainingssessie met internationale programmatoren die SPACE organiseerde in het kader van het KunstenFestivalDesArts.

In de tweede helft van 2010 werden vooral afspraken gemaakt in verband met de verdere ontwikkelingen van het prototype en de te ondernemen stappen om in 2011 gericht een aantal organisaties te begeleiden om hun gegevens over internationaal tourende producties in linked open data te publiceren.

3.9.6 MALTA-FESTIVAL

25 juli – 3 juli, Poznan (Polen)

Vanuit VTi was Ann Olaerts betrokken bij de voorbereiding van en aanwezig tijdens het Malta-festival te Poznan (Polen), een interdisciplinair (podium)kunstenfestival dat eind juni zijn twintigste editie vierde en waar in 2010 de programmering en het randprogramma in het teken stonden van de Vlaamse podiumkunsten. Voorstellingen : Happy Face/ Sad Face (Needcompany), Another Sleepy Dusty Delta Day (Jan Fabre'a and Troubleyn), The Truth About Kennedy's (Luk Perceval / Thalia Theater), Tourniquet (Abattoir Fermé), Assassins (Random Scream), The Monkey Trail (Tg STAN) and Springville (Miet Warlop), Sutra (Sidi Larbi Cherkaoui), Out of Context – for Pina (Alain Platel / Les Ballets C De La B), In Pieces (Fumiyo Ikeda and Tim Etchells) and Forces (Kwaad Bloed), Couple Like (performed by Ugo Dehaes and Keren Levi from Kwaad Bloed) en werk van Filip Berte, Bonanza (Berlin). In een uitgebreid randprogramma waren er ontmoetingen tussen de kunstenaars en het publiek en een interdisciplinaire conferentie.

3.9.7 PLENARY MEETINGS IETM

April en november, Berlijn en Glasgow

VTi was aanwezig op de plenaire meetings van IETM in Berlijn (april 2010 – Ann Olaerts en Joris Janssens) en Glasgow (november 2010 – Don Verboven). De meeting in Berlijn stond in het teken van diverse manieren waarop de podiumpraktijk kan omgaan met de financiële en ecologische crisissituaties, een topic dat kracht werd bijgezet door toestanden met de IJslandse vulkaan en bijhorende aswolk. De meeting van Glasgow was het toneel van diverse bijeenkomsten met het oog op de voorbereiding van gezamenlijke initiatieven van SPACE en andere Europese pilootprojecten voor de bevordering van mobiliteit.

3.9.8 INTERNATIONALE CONFERENTIE *JOINING THE DOTS. BOUWSTENEN VOOR EEN DUURZAAM INTERNATIONAAL KUNSTENBELEID*

25 en 26 oktober, BOZAR (Brussel)

Op 25 en 26 oktober 2010 organiseerden de Vlaamse kunstesteunpunten en het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Vlaams Audiovisueel Fonds in Brussel een tweedaagse conferentie over internationaal kunstenebeleid.

De bedoeling was om de internationale praktijk in de kunsten in al zijn diversiteit in kaart te brengen, meer licht te werpen op de voornaamste obstakels om internationaal te kunnen werken en een aantal instrumenten en aanbevelingen aan te reiken voor een toekomstgericht internationaal kunstenebeleid, op de verschillende beleidsniveaus. Op de eerste dag reikten buitenlandse sprekers pistes aan voor een duurzaam internationaal kunstenebeleid, over kunst en mobiliteit, ecologie, stedelijkheid... in een internationale omgeving. Onder hen Pius Knüsel, Hedwig Fijen, Philippe Kern en Alison Crabb.

Tijdens de tweede dag lag de focus op het Vlaamse beleidsniveau. Welke elementen zijn de basis van een duurzaam internationaal kunstenebeleid? Hoe kan het bestaande instrumentarium hiertoe aangewend of aangevuld worden? De initiatiefnemers presenteerden een discussienota over de bouwstenen van een performant internationaal kunstenebeleid, die in verschillende workshops werd besproken. Een en ander resulteerde in februari 2011 in een gezamenlijke publicatie.

Gespreid over de twee dagen waren zo'n 200 deelnemers aanwezig.

3.10 INTERCULTURELE SAMENWERKING

artistieke praktijken en diversiteit

In samenwerking met Demos werd in 2010 een denkoefening opgestart over een mogelijke

opvolger voor *TRACKS*, de publicatie waarmee in 2007 interculturele artistieke praktijken in kaart werden gebracht. Een reeks rondetafelgesprekken resulteert in 2011 in een aantal initiatieven, onder meer de presentatie van het onderzoek van CIMIC over het Actieplan Interculturaliseren, waaraan VTi ook een bijdrage leverde middels diverse interviews en het bijwonen van focusgroepen waar tussentijdse resultaten afgetoetst werden, en een bijdrage over de beoordeling van interculturele trajecten in de nieuwe editie van de veldanalyse.

Via de First Aid @ VTi-sessies komen we ook tegemoet aan vragen en noden van niet-westerse kunstenaars in verband met subsidiedossiers, netwerkontwikkeling, artistieke kwesties enzovoort. De medewerkers van VTi geven desgewenst uitleg in het Nederlands, Frans of Engels.

4 REPRESENTATIE EN VORMING

4.1 GEZIENE VOORSTELLINGEN

Out of context - Les Ballets C de la B (4); Actor - Kris Verdonck; Congo - Filip De Boeck; Nachtevening - LOD (3); Underwasserwasser - Cie Barbarie; Missie - KVS (2); Autopsie van een gebroken hart - LOD (3); Josse De Pauw: retrospectieve; Zannahoria - Peeters & Bruyssinck; Mondays - vzw Jan; Het feest van de platte cake - Stefanie Claes; Backhai - Bloet; Liebling - Het derde bedrijf; Cheval – Vrak-festival; dansvoorstelling - Claudio Stellato (Vrak-festival); Unfold - Kabinet K (2); Theatergroep Max, De Parade - Het Lab (2); La Mort au Bal Masque - Vrijstaat O; I went to the house but did not enter - Heiner Goebbels & Hilliard Ensemble (2), Hamlet -Thomas Ostermeier, Flip Book- Boris Charmatz, Encore - Vincent Dunoyer; Demain - Michèle Noiret, 32 rue Vandenbranden - Peeping Tom; 3Abschied - Rosas (2); Julius Caesar – NTGent; Takkenkind – Laika; Twee oude vrouwtjes - De Spiegel; Void Story - Forced Entertainment; Naast – Braakland; DTC (on est bien) - Clinic Orgasm Society; Don Carlos - Vlaamse Opera (2), De gebiologeerden - Cie de Koe (2); Redde wie zich redden kan - Tg Stan; Laura Exterieur – Skagen; Het verdriet a/d overkant - Kopergieterij; Sequences, Solo 2 - Brice Leroux; Over de kunst - Maatschappij Discordia (2); Radio Muezzin - Rimini Protokoll (2); This door is too small for a Bear - Grace Ellen Barkey (2); Capital Confiance - Transquinquenal (2); Bezette Stad- KVS (5); Zomertrilogie - Tg Amsterdam (2); Stoppeltje- Luxemburg; Om 8u Bij de Ark - Laagland; Actor 1- Kris Verdonck; De Keizer van het verlies - Troubleyn/Jan Fabre; De Indringer - P.Missotten/Toneelhuis (2); Big Girls do big things - Eleanor Bauer (2); Un uomo di meno - Théâtre National & Groupov; Is you me - Benoît Lachambre & Louise Lecavalier; Tanzstück#3:Doppel/Solo/Ein Abend - Laurent Chetouane (2); Een konijn van porselein - de Toneelmakerij; Dream Season - Alexandra Bachzetsis; On y danse tout en rond / Festival van de Verwarring (Beursschouwburg) (2); In pieces - Fumiyo Ikeda & Tim Etchells (2); Koning van het plagiaat - Troubleyn/Fabre (2); Dienaar van de schoonheid - Troubleyn/Fabre (4); Some Faves- Ivo Dimchev (2); Philoktetes –KVS (2); Godses - Ceremonia; Global Anatomy - Benjamin Verdonck (2); We hebben het/een boek niet gelezen - Tg Stan; Railgourmet – Wunderbaum (2); Porselein – Transparant; Onegin - Vlaamse Opera; In de strafkolonie/Het Hol – Toneelhuis; Thuis - 't Arsenaal; Brief aan mijn rechter – NTGent; Onder het Melkwoud - Zuidpool (3); Louis & Bebe - Schneider TM & Joanna Dudley; Ein Warngedicht - Tamer Yigit & Branka Prli; Fantasmopolis - Abattoir Fermé (2); A l'attente du livre d'or - KVS (2); TheTangible - Tg Stan; Irakese Geesten - Monty(2); Wittgenstein Incorporated - Johan Leysen (3); Le serviteur de la beauté – Fabre/Troubleyn; Not the one I love - Thierry Smits; Feniks Festival – Walpurgis; 1001 - Arco Renz; Twee Kweenen – Nunc, Bacchanten - Wim Vandekeybus; Vous êtes servis - Jorge Léon; Artifact - William Forsythe; Kleine Sofie -Laika/HetPaleis/FroeFroe; Liquid Love Hotel – Ceremonia; The Thrill of it all - Forced Entertainment (4); En Passant - Lotte Van den Berg, F-MA-Carly Weiss (4); Kamishibai – ABC; Putujuće pozorište Šopalović – KunstenfestivaldesArts; Your Brother, Remember? - Zachary Oberzan; Koning Leopolds alleenspraak - 't Arsenaal; Versus- Rodrigo Garcia (4); Muur - LOD (6); Deserve - Jorge Leon & Simone Aughterlony (2); C'est comme ça et me faites pas chier - Rodrigo Garcia; Via Intolleranza - Schlingensief; The Thrill of it all - Forced Entertainment; Hot Pepper, Air Conditioning and The Farewell - Toshiki Okada (3); Het verdwalen in kaart - Lotte Van den Berg; Product of their circumstances - Xavier Le Roy (2); Mary Mother of Frankenstein - Claude Schmitz (4); The Festival - Lone Twin Theatre (4); Hard to be a God - Kornel Mundruczo (3); Boulevard d'Ypres/Ieperlaan - Sarah Vanagt; Tres Scripturae - Etienne Guilloteau (3); On the 12th night of never, I will not be held black - Boyzie Cekwana (2); Where were you on Jan 8th? - Amir Reza Koohestani (3); El pasado es un animal grotesco - Mariano Pensotti (2); Les Wallons, c'est du caca - KC Nona (2); Live uitzending Das Rheingold-Cassiers/Bourla; Macbeth- Zuidpool; Billy, Sally and the .38 gun - KVS (3); De man zonder eigenschappen - Toneelhuis (5); Afstudeerprojecten P.A.R.T.S.; Performances - Marc Vanrunxt; Tourniquet - Abattoir Fermé; Gardenia - Les Ballets C de la B (3); Blue Remembered Hills - De Roovers; En attendant - Rosas (2); This is how you will disappear - Gisèle Vienne; Dwaallicht –

Braakland/Zhebuilding; Angsten en twijfels, en eeuwige liefde - Ineke Nijssen; Blasted – sermoen / Theater aan Zee, Nomaden 2 - Theater aan Zee (2); Nomaden 4- Theater aan Zee (2); Haven 010 - Theater aan Zee; Tocht – 4Hoog; Triptiek - Theater aan Zee; Nomaden 5 - Theater aan Zee; Appelblauwzeeziek - Kopergietery (3); Weg- Josse De Pauw (2); Nomaden 3 - Theater aan Zee; L'Orfeo – Transparant; 1: Songs - Nicole Beutler / Theaterfestival; Irakese Geesten – Mokhalad Rasem / Theaterfestival (4); Backhai - Jan Decorte; Schöne Blumen - Cie Cecilia (2); Moscow - Berlin (2); Unfolgd - Kopergietery/Theaterfestival (2); Springville - Miet Warlop/Theaterfestival; Kermis in de hel - Peter Gorissen/Theaterfestival (5), Dit is mijn vader - Ilaj Den Boer/Theaterfestival, Lysistrata - Tejaterbende Oeps!; Vor deniem Thron - B'Rock & Claire Croizé (2); Monkey Sandwich - Ultima Vez (3); Over de Bergen - Transparant (4); Wendelgard - Werkstatt Tage; Um die ecke - Werkstatt Tage; Mrs. Scatterbrain - Werkstatt Tage; Ich glauba - Werkstatt Tage; Trommel - Werkstatt Tage; Fruhlings - Werkstatt Tage; Zomergasten - Tg Stan; Fobbit - KVS (3); Brooddoos - Dimitri Leue; Tanzüng - Jan Decorte (2); Suburbia - Nature Theatre of Oklahoma; The Brodsky Concerts – LOD(3); Lelegüm - De Spiegel; Tagfisch – Berlin; Antonioni Project - Tg Amsterdam (3); Oblomow- Lazarus; Berckmans - De Tijd/'t Arsenaal; Dorp, het verhaal van een uitzicht- Annelies Van Hullebusch, Scheldapen; Young & Willing - Toneelhuis (2); Koyaanisqatsi, The Performance - Kaaitheater (4); Cédric Andrieux - Jérôme Bel (2); Draad van begeer - Kask/Tanja Hermsen; Route 1 en 2- Bâtard Festival; Route 2 en 3 Bâtard Festival; The Farewell - Claire Croizé; De Wereld van Gisteren - Warme Winkel; Inferno- De Parade; Swchwrn- Toneelhuis; The Tatiana Aarons Experience - O.T. Rotterdam; Working Titles - Ivana Müller; Home- Louise Vanneste; Hullabaloo - David Hernandez; Bok & Geit – Landjuweel; Soloconversations - Dance Collective; Twogether - Marie Limet en Enrique Castillo; Holes#2 - David Zambrano; Wij gaan op Berenjacht - De Maan; Urbanization – MAF(2); Lysistrata - Tutti Fratelli; Zielsverwanten - Peter De Graaf; Kafka Fragmenten - Peter Sellars (4); Lang zal die wensen - Burmer & Drost; ATM- or is this (not) New York – Sponsored by Nobody; Gecrasht - Ahmed Khaled (5); Teenage Riot - Ontroerend Goed; Van Plato tot Nato – KVS; The Search Project – Tristero; Het Hertenhuis – Needcompany; Tocht - Cassandra (3); Leugens hebben korte benen – Lepage; Fietsen – Luxemburg; In Vitro - Archaos; Bits (& pieces) - Sanja Mitrovic; Is it love - Let's go urban; Blue key identity - Ernst Maréchal (4); En zo was het nog nooit – Walpurgis; Kinderheil - 't Arsenaal (2); Cevdet Erej - 0090 Festival; Alma Mahler – Skagen; You Dream - Superama's (2); Stemmen in het bos - Sanderijn Helsen & Andrew Claes; Lucifer- Theater Zuidpool (3); Woudlingen – Kopergietery; Nasredin - Uil en Spiegel; Within - Milan/December Dance; Can't get no satisfaction - Mart Kangro; Impromptu - Sasha Walz; Lili Händel - Ivo Dimchev; Fake it! – Janes Jansa/December Dance; Intime - Cie Pa Frenak/December Dance; Songs at the end of the World – Wunderbaum; Hout - Abke Haring/Toneelhuis; Sweet - Aitana Cordero (2); Geen Helden - De Tijd (2); Capital Confiance - Transquinquenal & Groupe Toc; Wij zijn foert - Mieke Verdin & Kristien De Proost/KVS; Needlapb- Needcompany (2), Armwoede festival KVS

4.2 DEBATTEN / WERKGROEPEN / CONFERENTIES

januari

Beleidsgroep creatie-aanbod
 BKO-werkgroep
 Lancering www.cobra.be
 Cultuurforum
 Dag van de Cultuuredcuatie
 ICB-steunpuntenoverleg
 IETM Daily Board
 KVS: Stad, activisme en post-politics
 LOCUS: Collegagroep Jeugd
 nOna: Het Feest van de Platte Cake
 Overleg a-pass visitatiecommissie
 Overleg De Brakke Grond
 Overleg IVA Kunsten
 Overleg Kunsten & Erfgoed, afdeling Kunsten
 Overleg kunstesteunpunten

Overleg SPACE
Overleg Theater Instituut Nederland
Overleg Theaterboulevard Nederland
Overleg VRT
Plan Culturel | Cultuurplan: Groupe de travail Artistes | Werkgroep Kunstenaars
Raad van Bestuur Art Basics for Children
Reflectiegroep Lokaal Cultuurbeleid
SPACE: Open Method of Coordination
SPACE: recommendations
Werkgroep Duurzame Evenementen
Werkgroep Interculturaliteit
Werkgroep Internationaal
Werkgroep veldanalyse kunstesteunpunten

februari

Artists in Brussels (Pianofabriek)
Beleidsgroep Creatie en Spreiding
BKO-overleg interculturaliteit
BKO-overleg: Artists in Brussels
BKO-werkgroep
CANON Cultuurcel
Cultuurplan: cartografie (Pianofabriek)
Cultuurprijzen Vlaanderen (Kortrijkse Schouwburg)
Debat 'Moeten kunstopleidingen strenger selecteren?'
Debat De Buren: Interculturaliseren en jongeren
Fosdem 2010
Krokusfestival
KVS: Raad van Bestuur
Ontmoetingsdag LOCUS
Overleg Arts Flanders – CultuurNet
Overleg BKO
Overleg BKO-Vlabbr'accent
Overleg CJSM
Overleg kunstesteunpunten
Overleg Schouwliege-oKo-Kaaitheater
Reflectiegroep Spreiding
SPACE-meeting
Theatercommissie Brussel
VRT-rondetafelgesprek
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep Internationaal

maart

Atelier EcoCultuur
BKO-overleg
BKO-reflectievergadering
BKO-werkgroep
Collegagroep Jeugd
Conferentie Cultuurmanagement
Cultuurforumatelier: (Internationaal) Globaal Cultuurbeleid
Cultuurplan: cartografie (BKO)
Debat: Subsidiëren van managementbureau's
Groupe de travail Interculturalité
Hoorzitting Muziek Vlaams Parlement
KunstZ: Diversiteit in theater
Overleg ABC
Overleg Artesis

Overleg Creatieve Industrieën
Overlegplatform scholenwerking
Persconferentie Kunstenfestivaldesarts
Rondetafel Interculturaliteit
Sectoroverleg
SPACE: Open Method of Coordination
Studiedag oKo over btw
Studiedag Smart
Vergadering Gemengde Commissie Cocoff – VGC
Visitatie PARTS
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep Internationaal
Werkgroep Kinderkunsten
Werkgroep veldanalyse kunstensteunpunten

april

Archipel-overleg met Stoffel De Buysere
Atelier Eco-Cultuur
BKO-overleg: Artists in Brussels
BKO-overleg: Interculturaliteit
Compendium Zurich
Debat figurentheater
Dynamodag
Groupe de travail Interculturalité
IETM-meeting Berlijn
Nabesprekingen Cultuurforumatelier
NME-overleg
Overleg Archipel-workshop
Overleg interculturaliseren Cimic
Overleg interculturaliteit BKO
Overleg ITI Londen
Overleg lokale communicatie
Overleg oKo-VOBK
Overleg SPACE
Overleg Travelogue met Archives et Musée de la Littérature
Presentatie Ambtelijke Coördinatie CultuurEducatie, CJSM
Reflectiegroep creatie & spreiding
SPACE-overleg
Stuurgroep Archipel
Tracks
Voorstelling Ambtelijke Coördinatie CultuurEducatie
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep Internationaal
Werkgroep veldanalyse kunstensteunpunten

mei

Artesnet-meeting Porto
Atelier EcoCultuur
BKO-overleg: Artists in Brussels
BKO-overleg: Interculturaliteit
BKO-overlegplatform
BKO-werkgroep
Bureaux Production Lille
Collegagroep Jeugd
Collegagroep Kinderkunsten
Demos-dates
ENCATC: cultural diplomacy

infodag 'Art and Work' van BiJob (Actiris)
Kickoff Antwerpen Europese jongerenhoofdstad
Opening Kunstenfestivaldesarts
Overleg Flanders DC
Overleg kunstesteunpunten
Overleg platform scholenwerking
Overleg Studio 100-CultuurNet
Overleg VRT i.v.m. Toneelstof – Jaren 90
Overleg Zebrart
RAB-BKO: rondetafelgesprekken
Reflectiegroep spreiding en creatie
Rondetafelgesprekken kunstensector (Cimic)
SPACE: Seminar 4 Pilotprojecten – Programmers on the Move
Summerschool voor allochtonen
Theatercommissie
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep Interculturaliteit BKO
Werkgroep Kunsten VGC

juni

BKO-Cultuurplan
BKO-overleg: Artists in Brussels
BKO-overleg: Interculturaliteit
BKO-werkgroep
Cultuurforum
Focusgroep Internationaal Cultuurbeleid
IBBT: WPLeads
ICQ-netwerkbijeenkomst Cultuureducatie
IETM Board
Internationaal Overleg: Productiehuizen in de podiumkunstensector –i.s.m. ONDA
Internationale Werkgroep
Maltafestival Poznań, Polen
Memorandum Beeldkunst SMart LOCUS
Overleg Circuscentrum
Overleg Cultuureducatie
Overleg Flanders DC
Overleg Het Firmament
Overleg Internationaal Bezoekersprogramma Kinderkunsten
Overleg Kunstenloket
Overleg Kunstesteunpunten
Overleg Kunstkritiek VTi-BAM
Overleg OKBV
Overleg Subsidies Provinciebestuur Antwerpen
Overleg VRT: Toneelstof – Jaren 90
Platform BKO-RAB
Presentatie ACCE – CANON Cultuurcel
Presentatie Cultuurplan voor Cultuurbeleidscoördinatoren
Publieke Werken, LOCUS
Seizoenspresentatie Kaaitheater
Steunpuntenoverleg
Task Force: Future Culture Programme
Tour de Bruxelles
Visitatie a-pass
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep: Een beter beleid moet mogelijk zijn
WTF, Beursschouwburg

juli

Maltafestival Poznań, Polen
Overleg Agentschap i.v.m. FirstAid
Overleg Bart Caron
Overleg Het Firmament
Overleg oKo
Overleg VRT: Toneelstof – Jaren 90
Stuurgroep Archipel
Theater der Welt-festival, Essen
Theatercommissie
What Culture Does for Us: evaluating European Capitals of Europe

augustus

BKO-werkgroep
Dag van de Cultuureducatie
Debat Jonge Makers
Denkdag Tracks
G2025, Prospekta
Hoorzitting Artesis
Internationale Werkgroep
Internationale Werkgroep
Overleg COBRA – Arnoud Wils, VRT
Overleg EHiO
Overleg Het Firmament
Overleg Internationaal Bezoekersprogramma Kinderkunsten
Personeelsdag kunstesteunpunten
Studiedag CANON Cultuurcel
Vergadering Archipel
Werkgroep Cultuurplan
Werkgroep Internationaal

september

Ambtelijke Coördinatie CultuurEducatie
BKO: Interculturaliteit
BKO-Overlegplatform
Businesscom
Cultuurplan Werkgroep Cartografie
Discussie Theatercommissie
Internationaal Dansoverleg
Kunstesteunpuntenoverleg
Observatoire des Politiques Culturelles, Grenoble
Overleg Creatieve Industrie
Overleg KWARTS
Overleg Open Doek
Overleg Tracks 2
Overleg WPLeads
Platform BKO-RAB
Platform Scholenwerking
Rondetafelgesprek Figurentheater
Studiedag Ecologische Economie
Theater der Jugend-festival, Leipzig
Theatercommissie
Tracks 2
Werkgroep BKO
Werkgroep Internationaal
Werkgroep Kunsten VGC

Werkgroep Veldanalyse kunstensteunpunten

oktober

Atelier 8
AVA21-conferentie (Audiovisual Archives in the 21st Century)
Culture Action Europe-conferentie
ENICPA-meeting, Praag
Jury Prospekta, kabinet Cultuur
KWARTS
Opleiding publieksonderzoek, FARO
Overleg Bâtard
Overleg BKO: Interculturaliteit
Overleg Circuscentrum
Overleg EHIO
Overleg Kunsten en Erfgoed - LNE
Overleg Kunstensteunpunten
Overleg SPACE
Overleg WorkspaceBrussels & Sarma
PEARLE-conferentie, De Markten
Presentatie LIAS (Leuvens Integraal Archiveringssysteem)
Rondetafelgesprek Ecohuis
Stuurgroep Archipel
Voorstelling Groenboek, kabinet Schouwliege
Young and Willing-festival

november

Antwerps Kunstenoverleg
Archipel: WP3
Archives & Création en danse, La Bellone
BelNet Networking Conference
Bits&Pieces-festival
BKO-overleg: Artists in Brussels
Debat Landjuweelfestival
Departementsraad RITS
IETM-meeting, Glasgow
Kinderkunstendag, HetPaleis
Mediamosa, Utrecht
Meeting Contemporary Dance, Jetherfst
Network Performing Arts Production Workshop, IRCAM, Parijs
NME-dag
Opleiding publieksonderzoek, FARO
Overleg De Brakke Grond
Overleg Het Firmament
Overleg kunstensteunpunten
Overleg KWARTS
Overleg NME
Overleg Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten
Overleg SPACE
SPACE-meeting, Glasgow
Staten-Generaal, Ancienne Belgique
Staten-generaal, Muziekcentrum Vlaanderen
Stuurgroep LNE-NME
Symposium Playground-festival
Trajectwerkgroep 3 – Het Firmament
Vlaanderen Ingebeeld, Departement Onderwijs
Vormingsdag Interculturele Verbeelding
Werkgroep Kunsten VGC

Writers on the Move: selectie

december

0090-festival
Adviescommissie Kunsten
Aftoetsvergadering gezamenlijke veldanalyse kunstesteunpunten
Archief en Museum voor het Vlaams leven te Brussel: voorstelling digitaliseringsproject
Beleidsvisie Immaterieel Erfgoed
Bouwstenenplan, Vlaams Audiovisueel Fonds
Collagagroep Jeugd
Cultuurcel Cobra.tv, deSingel
Future Internet Weeks
Kunst = Educatie
Opleiding publieksonderzoek, FARO
Overleg bijsturing reis-, verblijf- en transportkosten m.b.t. Kunstendecreet
Overleg Creatieve Industrie
Overleg Kunsteducatie, Lasso, HetPaleis
Overleg kunstesteunpunten
Overleg oKo
Overleg Peter Benoy – collectie Tindemans
Overleg Tracks 2
Platform Scholenwerking, Lasso
Presentatie CIMIC-onderzoek
Prijsuitreiking Cobra Power of Print
Studiedag Kunst = Educatie
Verkennd overleg Cultural Olympiade
Virtuele expert in de klas, FARO
Werkgroep Beleidsplan Het Firmament
Werkgroep Beleidsplan, Erfgoedcentrum Lamot
Werkgroep Interculturaliteit
Werkingspresentatie LOCUS
Working Title Platform
WPLeads, FARO

5 REACTIES IN DE PERS

Uitzending 'Brussel Vandaag' op TV Brussel: interview Ann Olaerts in verband met First Aid BXL @ VRAK (2 februari 2010)

Sels, Geert. "Voornemen Schauvliege om projectsubsidie te verhogen blijft dode letter". In: De Standaard (3 februari 2010)

Wynants, Jean-Marie. 'Bonjour, hoe gaat het met u?' In: <http://www.lesoir.be> (4 februari 2010)

Te consulteren op: http://archives.lesoir.be/festival-la-culture-francophone-a-l-honneur-a-de_t-20100204-00T6CG.html?query=antoine+pickels&firstHit=0&by=10&sort=datedesc&when=-1&queryor=antoine+pickels&pos=3&all=13678&nav=1

Van Steenberghe, Els. 'En nu genoeg gezeverd. Het culturele non-ondernemerschap van de theatersector is onhoudbaar'. In: Knack (10 maart 2010)

Theerlynck, Sarah. 'Vrouwen mogen ook eens bovenaan'. In: De Morgen (16 maart 2010)

Vankersschaever, Sarah. 'Maar één op vijf regisseurs is vrouw'. In: De Standaard (16 maart 2010)

Van der Speeten, Geert. 'Ecologische reflex groeit bij kunstencentra'. In: De Standaard (25 juni 2010)

'Don Verboven nieuwe directeur van Vlaams Theater Instituut'. In: De Morgen (8 juli 2010)

Van der Speeten, Geert. 'Don Verboven nieuwe directeur VTi'. In: De Standaard (8 juli 2010)

Laveyne, Liv. 'Gooi het open!' In: Knack (25 augustus 2010)

Vankersschaever, Sarah. ""We moeten weer hét Theaterfestival zijn"". In: De Standaard (27 augustus 2010)

Vankersschaever, Sarah. 'Het tijdperk van De Roovers en co. De jaren 1990 op de Vlaamse podia in woord en beeld'. In: De Standaard (4 september 2010)

Laveyne, Liv. 'De nineties op dvd'. In: Knack (1 september 2010)

Theerlynck, Sarah en Dirk Leyman. 'Breedste schouders dragen grootste lasten'. In: De Morgen (28 oktober 2010)

'Vlaams Theater Instituut. Binnengluren bij een collega-documentatiecentrum.' In: Dans. Magazine voor dans in Vlaanderen (september 2010)

Neiryck, Freek. 'Vlaams theaterinstituut publiceert special Figurentheater. Figure it out'. In: Wereld van het Poppenspel (december 2010)

De recensies van Corpus Kunstkritiek verschijnen sinds 2010 ook op <http://www.cobra.be>.